

अवतक छापे नहीं थे. सो श्रीविद्य कमलधारण गोस्वामी काशीनिवासीने हमको प्रसन्नतासे दिये. जो आप सालेमा-
वादके श्रीजीके शिष्य होयें तो ए अमूल्य वस्तुको छाप-
के प्रगट कर जाते. यह पुस्तक वाचनेसे अनेक स्वजन
मनुष्यको सुख प्राप्त होय (आनन्द होय), पहले
धनसंतानकरके सुख होय, अंतसमर्थमें कल्याण होय,
(मुक्ति होय) सादृश श्रीवृन्दावनमें ब्रह्मचारि (गिरधा-
रिदासजी) ने गोपालजीके रूपसे सर्वानंदको प्राप्त भए
यह अमूल्यरत्न स्वार्थ परमार्थवालोंके श्रेयस्कर है ऐसा
विज्ञापनावाला अभिप्राय है.

श्रीमन्नित्यकुंजविहारिराधाकृष्णौ विजयेतेतमाम् ॥
॥ अथ पटलं लिख्यते ॥ कृष्णायपदमाभाष्य गो-
विंदाय ततः परम् ॥ गोपीजनपदस्यांति वल्लभाय
द्विधा विधिः ॥ १ ॥ कामवीजादिराख्यातो मनुर-
ष्टादशाक्षरः ॥ अष्टार्णश्च दशार्णश्च उक्तो मंत्रो
यथाविधि ॥ २ ॥ शक्तिं श्रीं पूर्वकोष्ठा दशार्णो विं-
शतिवर्णकः ॥ स्मर कृष्णाय ठद्वद्वं षडर्णमनुरीरि-
तः ॥ ३ ॥ प्रणवं हृदयं कृष्णं हंतमुक्त्वा ततः प-
रम् ॥ तादृशं देवकीपुत्रं हुंफट्स्वाहासमन्वितम्
॥ ४ ॥ षोडशाक्षरमंत्रोऽयं गोविंदस्य समीरितः ॥

श्रीमन्धुकुन्दचरणं सदेति शरणं ततः ॥ ५ ॥ अहं
 प्रपद्य इत्युक्तो मुकुन्दोऽष्टादशाक्षरः ॥ पंचांतको
 धरासंस्थो मनुर्विदुर्विभूषितः ॥ ६ ॥ पिंडवीज-
 मिति ओक्तं सर्वसिद्धिप्रदायकम् ॥ पिंडं रतिपते-
 र्बीजं नमो भगवते ततः ॥ ७ ॥ नंदपुत्राय बालादि-
 वपुषे श्यामलाय च ॥ गोपीजनपदस्यति वल्लभाय
 द्विधाविधिः ॥ ८ ॥ अनुष्टुप्स समाख्यातो गोपालस्य
 जगत्पतेः ॥ गोपालायाम्निजायाय षडक्षर उदा-
 हृतः ॥ ९ ॥ कृष्णगोविंदकौ द्वेताौ सप्तवर्णौ मनु-
 र्मतः ॥ श्रीशक्तिमाराः कृष्णाय मारः सप्ताक्षरोऽप-

रः ॥ १० ॥ ह्रीं ग्लौं ह्रीं श्यामलांगाय नतिः स्याद्-
शवर्णकः ॥ चक्रीवामनसर्गो च मनुरेकार्णकः स्मृ-
तः ॥ ११ ॥ काममिन्द्रश्च माया च ल च लांछित-
मस्तकं ॥ एकवर्णो मनुः प्रोक्तः काममंत्रपुरोहि-
तः ॥ १२ ॥ एतत्पूर्वं हपीकेशं चतुर्थ्यंतं नमः प-
दम् ॥ अपृवर्णो मनुः प्रोक्तः सर्वेषां हृदये स्थितः
॥ १३ ॥ ऐं वाग्भवं कामबीजं च कृष्णाय सुरसुं-
दरी ॥ गोविंदं ड्युतं चैव रमाबीजमनंतरम् ॥ १४ ॥
दशाक्षरं ततः पश्चात्सौबीजं तदनंतरम् ॥ द्वाविं-
शत्यक्षरो मंत्रः सर्वसिद्धिप्रदायकः ॥ १५ ॥ कामं मा-

यां च लक्ष्मीं च दशार्णं च ततः परम् ॥ त्रयोदशार्णो
 मंत्रो वै प्रोक्तः सर्वसमृद्धिदः ॥ १६ ॥ कामं लक्ष्मीं च
 मायां च जयकृष्णपदद्वयम् ॥ मायां लक्ष्मीं तथा
 कामं जयं देहि पदद्वयम् ॥ १७ ॥ चतुर्विंशत्य-
 क्षरात्मा स्वाहांतो मनुरीरितः ॥ कामं पिंडं तथा
 लक्ष्मीं गोपालाय ततः परम् ॥ १८ ॥ लक्ष्मीं पिंडं
 तथा कामं गोविंदाय पदं तथा ॥ कामं पिंडं तथा
 लक्ष्मीं स्वाहांतः प्रणवादिकः ॥ १९ ॥ इति सन-
 तुमारीये षष्ठपटलम् ॥ ॥ अथ गोपालपद्धति-
 लिख्यते ॥ रात्रेः पश्चिमयामस्य मुहूर्तो यस्तृती-

यकः ॥ स ब्राह्म इति विज्ञेयो विहितः संप्रबोधने
॥ १ ॥ ब्राह्मे मुहूर्ते चोत्थाय स्वमूर्ध्नि श्रीगुरुं स्म-
रेत् ॥ आनन्दमानन्दकरं प्रसन्नं ज्ञानस्वरूपं नि-
जभावयुक्तम् ॥ योगीन्द्रमीड्यं भवरोगवैद्यं श्रीम-
द्गुरुं नित्यमहं नमामि ॥ १ ॥ ततः श्रीकृष्णं स्मरे-
त् ॥ नमामि राधापतिपादपङ्खं वदामि राधा-
पतिनाम निर्मलम् ॥ भजामि राधापतितत्त्वमक्रि-
यं करोमि राधापतिसेवनं मुदा ॥ २ ॥ इति
पठन् ॥ उत्थितो यथावत् ॥ ततः पृथ्वीं प्रणमेत् ॥
समुद्रमेखले देवि पर्वतस्तनमंडले ॥ विष्णुपति

नमस्तुभ्यं पादस्पर्शं क्षमस्व मे ॥ इति पृथ्वीं सं-
 प्रार्थ्य श्वासानुसारेण भूमौ पादौ विनिक्षिपेत् ॥
 शौचाचमनदंतधावनानि विधाय स्नानार्थं तीर्थे
 गच्छेत् ॥ तत्र पाणिपादौ प्रक्षाल्याचम्य ॥ ॐ अद्य
 श्रीकृष्णप्रीत्यर्थं तांत्रिकस्नानमहं करिष्ये इति
 संकल्पः ॥ शिरसः पादपर्यंतं मृदमालिष्य नि-
 मज्ज्योन्मज्ज्य सूर्यमंडलमवलोक्य ॥ ब्रह्मांडोदर-
 तीर्थानि करैः स्पृष्टानि ते रवे ॥ तेन सत्येन मे देव
 तीर्थं देहि दिवाकर ॥ १ ॥ इति प्रार्थ्य अंकुशमु-
 द्रया ॥ ॐ गंगे च यमुने चैव गोदावरि सरस्व-

ति ॥ नर्मदे सिंधु कावेरि जलेऽस्मिन्संनिधिं कुरु ॥
इति तीर्थान्यावाह्य जले एकीकृत्य संपूज्य नमस्कृ-
त्य मूलमंत्रं पठन् ॥ निमज्ज्योन्मज्ज्य कुंभमुद्रयात्मानं
एकादशवारं मूलेनाभिर्पिचेत् ॥ जलेन तिलकाच-
मने कृत्वा मूलमुच्चार्य श्रीकृष्णं तर्पयामि ॥ इत्थंज-
लित्रयेण तर्पयेत् ॥ तीरमागत्य शुद्धे वाससी मूल-
मंत्रेण प्रोक्ष्य धेनुमुद्रां प्रदक्ष्य परिधाय मूलमंत्रेण
द्वादश तिलकान् कृत्वा तांत्रिकीं संध्यां कुर्यात् ॥
ॐ नम इति दक्षिणहस्तेन जलमादाय वामेनाच्छा-
द्य मूलमंत्रेण त्रिवारमभिमन्त्र्य पिबेत् ॥ त्रिराचम्य

पुनः दक्षिणहस्तेन जलमादाय वामेनाच्छाद्य मू-
 लमंत्रेण सकृदभिमन्त्र्य तज्जलं वामहस्ते निक्षिप्य
 तदंगुलिविवरजलविंदुभिः शिरसि प्रोक्षयेत् ॥
 पुनस्तथैव जलमादाय वामेनाच्छाद्य सकृदभिमं-
 त्र्य दक्षिणनासारंध्रेणाध्याय तज्जलं शरीरांतर्गतं
 तेन सर्वं कलुषमाक्षालितं तत्कृष्णवर्णं भूत्वा वा-
 मनाड्या निर्गतं हस्ते आगतं विभाव्य वामभागे
 कल्पितवज्रशिलायामस्त्राय फट् इति मंत्रेणास्फा-
 लयेत् ॥ ततो मंत्राति सूर्यमंडलस्थाय श्रीकृष्णाय
 इदमर्घ्यं समर्पयामि इत्यंजलित्रयं दद्यात् ॥ ततो

गायत्रीं जपेत् ॥ ॐ गोपालाय विद्महे गोपीवल्ल-
भाय धीमहि ॥ तन्नः कृष्णः प्रचोदयात् ॥ ॐ गो-
पालाय अंगुष्ठाभ्यां नमः ॥ विद्महे तर्जनीभ्यां न-
मः ॥ गोपीवल्लभाय मध्यमाभ्यां नमः ॥ धीमहि
अनामिकाभ्यां नमः ॥ तन्नः कृष्णः कनिष्ठिकाभ्यां
नमः ॥ प्रचोदयात् करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥ इति
करन्यासः ॥ ॐ गोपालाय हृदयाय नमः ॥ विद्महे
शिरसे स्वाहा ॥ गोपीवल्लभाय शिखायै वषट् ॥
धीमहि कवचाय हुम्मातन्नः कृष्णः नेत्रत्रयाय वीषट् ॥
प्रचोदयात् अस्त्राय फट् ॥ इति विन्यस्य अष्टोत्तर-

शतवारमष्टाविंशतिर्वा जपेत् ॥ इति त्रिषु का-
 लेषु संध्याविधिः ॥ जपति जलमध्ये अष्टदलं पद्मं
 लिखित्वा तत्र कामवीजं विलिख्य ॥ ॐ गुरुंस्त-
 पर्यामि ॥ परमगुरुंस्तर्पयामि ॥ महागुरुंस्तर्प-
 यामि ॥ अस्मद्गुरुंस्तर्पयामि ॥ नारदादिदेवर्षींस्त-
 र्पयामि ॥ पूर्वसिद्धांस्तर्पयामि ॥ भागवतांस्तर्पया-
 मि ॥ ॐ नमो भगवते विष्णवे सर्वभूतात्मने वा-
 सुदेवाय सर्वात्मने योगपद्मपीठात्मने नमः ॥ यो-
 गपीठात्मकं श्रीकृष्णं तर्पयामि ॥ इति कर्णिका-
 यां श्रीकृष्णं ध्यात्वा ॥ मूलमंत्राते श्रीकृष्णं त-

पयामि ॥ इति अष्टाविंशतिवारं तर्पयेत् ॥ इति
संतप्य नमस्कुर्यादिति तर्पणम् ॥ अथ स्तोत्रं पठ-
न्मौनी वा गृहं प्रति व्रजेत् ॥ पाणिपादौ प्रक्षा-
ल्याचम्य दक्षिणपादेन देहलीमस्पृशन् देवगृहं
प्रविशेत् ॥ तत्रासनमास्तीर्य ॥ ॐ आधारशक्ति-
कमलासनाय नमः इति धेनुमुद्रां प्रदर्श्य आ-
सने उपविश्य ॥ ॐ पृथ्वि त्वया धृता लोका देवि
त्वं विष्णुना धृता ॥ त्वं च धारय मां देवि पवित्रं
कुरु चासनं नमः ॥ इति तर्जनीभ्यां भुवं स्पृष्ट्वा ॥
अपसर्पेतु ते भूता ये भूता भुवि संस्थिताः ॥ ये

भूता विघ्नकर्तारस्ते नश्यंतु शिवाज्ञया ॥ इति
 वामपादांगुष्ठं गृहीत्वा तत्पाण्यां त्रिभूमिमाहृत्य
 प्राङ्मुख उदङ्मुखौ वा स्वस्तिकाद्यासनं बद्ध्वा ॥
 ॐ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ परमगुरुभ्यो नमः ॥ परा-
 त्परगुरुभ्यो नमः ॥ सर्वगुरुभ्यो नमः ॥ अस्मद्गुरु-
 भ्यो नमः ॥ इति गुरुन्तमस्कृत्य ॥ अस्त्राय फट् ॥
 अनेन अष्टावृत्या करशुद्धिं विधाय गंधपुष्पमर्द-
 नेन हस्तौ संस्कृत्य ॥ ततः त्रितालनाराचमुष्टिद-
 शदिग्वंधनाग्निप्रकारात्मरक्षणादि विदध्यात् ॥ इति
 आसनविधिः ॥ अथ भूतशुद्धिः ॥ श्रीकृष्णाराध-

नयोग्यतासिद्ध्यर्थं भूतशुद्धिमहं करिष्ये ॥ इति सं-
कल्प्य कच्छपीमुद्रया हृदि स्थितं दीपकलिकाका-
रं जीवज्योतिः परतेजसि लीनं विचिंत्य ॥ वामकुक्षौ
कृष्णवर्णं पापपुरुषं ध्यात्वा यं इति वायुबीजेन
षोडशवारजपेन पूरकेण संशोष्य रं इति अग्नि-
बीजेन चतुःषष्टिवारजपेन कुम्भकेन पापपुरुषं
दग्ध्वा वं इति वरुणबीजेन द्वात्रिंशद्वारजपेन
अमृतदृष्टिं ध्यात्वा तया अमृतमयं शरीरं उत्पन्नं
विचिंतयेत् ॥ इति भूतशुद्धिः ॥ अथ प्राणप्र-
तिष्ठा ॥ अस्य श्रीप्राणप्रतिष्ठामंत्रस्य ब्रह्मवि-

णुमहेश ऋपयः ॥ ऋयजुःसामानि छंदांसि ॥
 प्राणशक्तिर्देवता आं वीजं ह्रीं शक्तिः ॥ क्रौं कीलकं ॥
 प्राणप्रतिष्ठार्थे विनियोगः ॥ हृदि हस्तं दत्त्वा ॥ ॐ
 आं ह्रीं क्रौं यं रं लं वं शं षं सं हं हः सो हं ॥ मम प्राणाः
 मम इंद्रियाणि मम वाज्रानश्चक्षुः श्रोत्रघ्राण-
 प्राणा इहागत्य सुखं चिरं तिष्ठंतु स्वाहा ॥ ततो
 हृदयं स्पृष्ट्वा षोडशप्रणवावृत्या यथोचितसंस्का-
 रान् भावयेत् इति प्राणप्रतिष्ठा ॥ अथ मातृ-
 कान्यासः ॥ अंगुष्ठानामिकाभ्यां च न्यासः सर्व-
 त्र संस्मृतः ॥ इति पद्मवाहिन्यासः ॥ अस्य ब्रह्मा

ऋषिः ॥ गायत्री छंदः ॥ मातृकासरस्वती देवता ॥
हृलो वीजानि ॥ स्वराः शक्तयः ॥ श्रीकृष्णमंत्रांग-
त्वे विनियोगः ॥ कंठे षोडशदले ॥ अंनमः ॥
आंनमः ॥ इंनमः ॥ ईंनमः ॥ उंनमः ॥ ऊंनमः ॥
ऋंनमः ॥ ॠंनमः ॥ लृंनमः ॥ एंनमः ॥
ऐंनमः ॥ औंनमः ॥ औंनमः ॥ अःनमः ॥
हृदये द्वादशदले ॥ कंनमः ॥ खंनमः ॥ गंनमः ॥
घंनमः ॥ ङंनमः ॥ चंनमः ॥ छंनमः ॥ जंनमः ॥
झंनमः ॥ ञंनमः ॥ टंनमः ॥ ठंनमः ॥ नाभौ दश-
दले ॥ ङंनमः ॥ ढंनमः ॥ णंनमः ॥ तंनमः ॥

थंनमः ॥ दंनमः ॥ धंनमः ॥ नंनमः ॥ पंनमः ॥
 फंनमः ॥ लिंगमूले पङ्कदले ॥ वंनमः ॥ भंनमः ॥
 मंनमः ॥ यंनमः ॥ रंनमः ॥ लंनमः ॥ आधारे
 चतुर्दले ॥ वंनमः ॥ शंनमः ॥ पंनमः ॥ संनमः ॥ भ्रूमध्ये
 द्विदले ॥ हंनमः ॥ क्षंनमः ॥ इत्यंतमार्त्तकान्यासः ॥
 अंनमः ॥ ललाटे ॥ आंनमः ॥ मुखवृत्ते ॥ इंनमः ॥
 दक्षिणनेत्रे ॥ ईंनमः ॥ वामनेत्रे ॥ उंनमः ॥ दक्षि-
 णश्रोत्रे ॥ उंनमः ॥ वामश्रोत्रे ॥ ऋंनमः ॥ दक्षि-
 णनासापुटे ॥ ऋंनमः ॥ वामनासापुटे ॥ लृंनमः ॥
 दक्षिणगंडे ॥ लृंनमः ॥ वामगंडे ॥ एंनमः ॥

अधोष्ठे ॥ ऐनमः ॥ अधरोष्ठे ॥ औनमः ॥ ऊर्ध्वद-
तपंक्तौ ॥ औनमः ॥ अधोदंतपंक्तौ ॥ अंनमः ॥
द्विरसि ॥ अःनमः ॥ मुखे ॥ १६ ॥ कंनमः ॥ दक्ष-
बाहुमूले ॥ खंनमः ॥ कूर्परे ॥ गंनमः ॥ मणिबंधे ॥
घंनमः ॥ अंगुलिमूले ॥ ङंनमः ॥ अंगुल्यग्रे ॥
चंनमः ॥ वामबाहुमूले ॥ छंनमः ॥ कूर्परे ॥ जंनमः ॥
मणिबंधे ॥ झंनमः ॥ अंगुलिमूले ॥ जंनमः ॥
अंगुल्यग्रे ॥ टंनमः ॥ दक्षिणपादमूले ॥ ठंनमः ॥
जानुनि ॥ ङंनमः ॥ गुल्फे ॥ ढंनमः ॥ पादांगुलि-
मूले ॥ णंनमः ॥ पादांगुल्यग्रे ॥ तंनमः ॥ वाम-

पादमूले ॥ श्रंनमः ॥ वामजानुनि ॥ दंनमः ॥ वाम-
 गुल्फे ॥ धंनमः ॥ वामपादांगुलिमूले ॥ नंनमः ॥
 वामपादांगुल्यग्रे ॥ पंनमः ॥ दक्षपाश्र्वा ॥ फंनमः ॥ पृष्ठे ॥
 भंनमः ॥ नाभौ ॥ मंनमः ॥ उदरे ॥ यंनमः ॥ वक्षसि ॥
 रंनमः ॥ दक्षकुक्षौ ॥ लंनमः ॥ ककुदि ॥ वंनमः ॥
 वामकुक्षौ ॥ शंनमः ॥ हृदादिदक्षबाहौ ॥ पंनमः ॥
 हृदादिवामबाहौ ॥ संनमः ॥ हृदादिदक्षपादपर्यंतं ॥
 हंनमः ॥ हृदादिवामपादपर्यंतं ॥ लंनमः ॥ हृदादि-
 जठरांतं ॥ धंनमः ॥ हृदादिमुखांतपर्यंतं न्यसेत् ॥
 इत्यादिरूपं ॥ इति केवलमातृकान्यासः ॥ तत-

स्तेषु स्थानेषु सर्विदुमातृकापीठं न्यसेत् ॥
अथ केशवादिमातृकान्यासस्य ॥ प्रजापतिर्ऋषिः ॥
गायत्रीच्छंदः ॥ श्रीलक्ष्मीनारायणो देवता ॥
ह्रलो बीजानि ॥ स्वरसंग्रहशक्तिः ॥ देहशुद्धिपूर्वकं
पुरुषार्थचतुष्टये विनियोगः ॥ अंकेशवाय कीर्त्यं
नमः ॥ ललाटे ॥ आंनारायणाय कांत्यै नमः ॥
मुखवृत्ते ॥ इंमाधवाय तुष्ट्यै नमः ॥ दक्षिण-
नेत्रे ॥ ईगोविंदाय पुष्ट्यै नमः ॥ वामनेत्रे ॥ उंवि-
ष्णवे धृत्यै नमः ॥ दक्षिणकर्णे ॥ उं मधुसूदनाय
शान्त्यै नमः ॥ वामकर्णे ॥ ऋंत्रिविक्रमाय क्रियायै

स्तेषु स्थानेषु सर्विदुमातृकापीठं न्यसेत् ॥
अथ केशवादिमातृकान्यासस्य ॥ प्रजापतिऋषिः ॥
गायत्रीच्छंदः ॥ श्रीलक्ष्मीनारायणो देवता ॥
ह्रलो बीजानि ॥ स्वरसंग्रहशक्तिः ॥ देहशुद्धिपूर्वकं
पुरुषार्थचतुष्टये विनियोगः ॥ अंकेशवाय कीर्त्यै
नमः ॥ ललाटे ॥ आंनारायणाय कांत्यै नमः ॥
मुखवृत्ते ॥ इंमाधवाय तुष्ट्यै नमः ॥ दक्षिण-
नेत्रे ॥ ईगोविंदाय पुष्ट्यै नमः ॥ वामनेत्रे ॥ उंवि-
ष्णवे धृत्यै नमः ॥ दक्षिणकर्णे ॥ उं मधुसूदनाय
शान्त्यै नमः ॥ वामकर्णे ॥ ऋंत्रिविक्रमाय क्रियायै

खड्गिने सत्यायै नमः ॥ अंगुलिमूले ॥ ङंशस्त्रिने
चंडायै नमः ॥ अंगुल्यग्रे ॥ चंहलिने वाण्यै नमः ॥
वामबाहुमूले ॥ छंमुसलिने विलासिन्यै नमः ॥ कूर्प-
रे ॥ जंशूलिने विजयायै नमः ॥ मंणिवंधे ॥ झंपा-
णिने विरजायै नमः ॥ अंगुलिमूले ॥ अंअंकुशिने
विश्वायै नमः ॥ अंगुल्यग्रे ॥ टंमुकुंदाय विमदायै
नमः ॥ दक्षपादमूले ॥ ठंनंदजाय सुनंदायै नमः ॥
जानुनि ॥ ढंनंदिने स्मृत्यै नमः ॥ गुल्फे ॥ ढंनाराय-
णाय ऋद्ध्यै नमः ॥ अंगुलिमूले ॥ पंनरकजिते स-
मृद्ध्यै नमः ॥ अंगुल्यग्रे ॥ तंहरये शुद्ध्यै नमः ॥ वा-

मपादमूले ॥ शंक्रुष्णाय बुद्धे नमः ॥ जानुनि ॥ दं
 सत्याय भुक्त्यै नमः ॥ गुल्फे ॥ धंसात्वताय सत्यै
 नमः ॥ पादांगुलिमूले ॥ नंशीरये क्षमायै नमः ॥
 पादांगुल्यत्रे ॥ पंपरशुरामाय रमायै नमः ॥ दक्षपा-
 र्थे ॥ फंजनार्दनाय उमायै नमः ॥ वामपार्थे ॥
 वंभूधराय केदिन्यै नमः ॥ पृष्ठे ॥ भंविश्यादिमूर्त-
 ये छिन्नायै नमः ॥ नाभी ॥ मंवेकुंठाय वसुदायै नमः ॥
 ॥ उदरे ॥ यंत्वगात्मने पुरुषोत्तमाय वसुधायै
 नमः ॥ वक्षसि ॥ रंअमृतात्मने वलिने परायै नमः
 ॥ दक्षकक्षे ॥ लंमानसात्मने बलानुजाय परायणा-

यै नमः ॥ ककुदि ॥ वंमेदात्मने बलाय सूक्ष्मायै
नमः ॥ वामकक्षे ॥ शंअस्थ्यात्मने वृषाया संध्या-
यै नमः ॥ हृदादिदक्षहस्ते ॥ पंमज्जात्मने वृषाय
प्रज्ञायै नमः ॥ हृदादिवामहस्ते ॥ संशुक्रात्मने हं-
साय प्रभायै नमः ॥ हृदादिदक्षिणपादे ॥ हंप्राणा-
त्मने वराहाय निशायै नमः ॥ हृदादिवामपादे ॥
लंशक्तयात्मने विमलाय अमोघायै नमः ॥ हृदयाज्ज-
ठरावधि ॥ क्षंक्रीधात्मने नृसिंहाय विद्युते नमः ॥
हृदयान्मुखावधि ॥ केशवादिर्यं न्यासो न्यासमा-
त्रेण देहिनाम् ॥ अच्युतत्वं ददात्येव सत्यं सत्यं न

गो.पं.

॥१३॥

संशयः ॥ इति सकलवैष्णवविद्यासु अधिकार-
 संपादककेशवादिमातृकान्यासः ॥ ॥ अथ त-
 त्वन्यासः ॥ मंनमः पराय जीवात्मने नमः ॥ १ ॥
 भंनमः पराय प्राणात्मने नमः ॥ इति द्वयं सकल-
 शरीरे ॥ वंनमः पराय बुद्ध्यात्मने नमः ॥
 फंनमः पराय अहंकारात्मने नमः ॥ पंनमः पराय
 मन आत्मने नमः ॥ एतत्रयं हृदि ॥ नंनमः पराय श-
 व्दात्मने नमः शिरसि ॥ धंनमः पराय स्पर्शात्म-
 ने नमः ॥ मुखे ॥ दंनमः पराय रूपात्मने नमः ॥ हृदि ॥
 धंनमः पराय रसात्मने नमः ॥ गुह्ये ॥ तंनमः प-

राय गंधात्मने नमः ॥ पादयोः ॥ णंनमः पराय
श्रोत्रात्मने नमः ॥ श्रोत्रयोः ॥ ढंनमः पराय त्व-
गात्मने नमः ॥ त्वचि ॥ डंनमः पराय चक्षुरात्म-
ने नमः ॥ चक्षुषोः ॥ ठंनमः पराय जिह्वात्मने न-
मः ॥ रसनायां ॥ टंनमः पराय घ्राणात्मने नमः ॥
घ्राणयोः ॥ अंनमः पराय वागात्मने नमः ॥ मुखे ॥
झंनमः पराय पाण्यात्मने नमः ॥ हस्तयोः ॥ जंनमः
पराय पादात्मने नमः ॥ पादयोः ॥ छंनमः पराय
पायुतत्वात्मने नमः ॥ गुदे ॥ चंनमः पराय उप-
स्थतत्त्वात्मने नमः ॥ उपस्थे ॥ डंनमः पराय आ-

काशतत्त्वात्मने नमः ॥ मूर्ध्नि ॥ घनमः पराय वायु-
 तत्त्वात्मने नमः ॥ मुखे ॥ गनमः ॥ पराय तेजआ-
 त्मने नमः ॥ हृदि ॥ खनमः पराय अंब्यात्मने
 नमः ॥ गुह्ये ॥ कनमः पराय पृथिव्यात्मने नमः ॥
 पादयोः ॥ शनमः पराय हृण्डरीकात्मने नमः
 ॥ १ ॥ हनमः पराय द्वादशकलाव्याप्तसूर्यमंडला-
 त्मने नमः ॥ २ ॥ संनमः पराय पौडशकलाव्या-
 तचंद्रमंडलात्मने नमः ॥ ३ ॥ वनमः दशकला-
 व्याप्तवह्निमंडलात्मने नमः ॥ ४ ॥ एतच्चतुष्टयं
 हृदि ॥ पनमः पराय श्रीवासुदेवाय परमेष्ठात्मने

नमः ॥ शिरसि ॥ यंनमः पराय संकर्षणाय पुरु-
षात्मने नमः ॥ मुखे ॥ लंनमः पराय प्रद्युम्नाय
विश्वात्मने नमः ॥ हृदि ॥ रंनमः पराय अनिरुद्धाय
निवृत्त्यात्मने नमः ॥ गुह्ये ॥ लंनमः पराय नारा-
यणाय सर्वात्मने नमः ॥ पादयोः ॥ क्षंनमः पराय
नृसिंहाय कोपतत्त्वात्मने नमः ॥ सकलशरीरे ॥
इति तत्त्वन्यासः ॥ ॥ अथैन्द्रियन्यासः ॥ ॐ दि-
ग्भ्यो नमः ॥ श्रोत्रयोः ॥ आदित्याय नमः ॥ नेत्रयोः ॥
वायवे नमः ॥ त्वचि ॥ वरुणाय नमः ॥ जिह्वायाम् ॥
अग्नये नमः ॥ वाचि ॥ इंद्राय नमः ॥ हस्तयोः ॥ विष्णवे

नमः ॥ पादयोः ॥ मित्राय नमः पाथौ ॥ प्रजापतये
 नमः ॥ गुह्ये ॥ चंद्राय नमः ॥ मनसि ॥ ब्रह्मणे नमः
 बुद्धौ ॥ रुद्राय नमः ॥ अहंकारे ॥ ईश्वराय नमः ॥ म-
 नसि ॥ चैतन्याय नमः ॥ चित्ते ॥ इति इन्द्रियशुद्ध्यर्थं
 इन्द्रियन्यासः ॥ ॐ नमो भगवते विष्णवे सर्वभूता-
 त्मने वासुदेवाय सर्वात्मसंयोगयोगपद्मपीठात्मने
 नमः ॥ इति महामंत्रेण व्यापकतया सर्वो गे न्यसे-
 त् ॥ इति पीठन्यासः ॥ प्राणायामं कुर्यात् ॥ ॥
 अथ मूलमंत्रन्यासः ॥ ॐ अस्य श्रीगोपालाष्टाद-
 शाक्षरमंत्रस्य नारद ऋषिः ॥ गायत्रीछंदः ॥ श्री-

कृष्णः परमात्मा देवता क्वीं वीजं ॥ स्वाहाशक्तिः ॥
ज्हीं कीलकं ॥ श्रीकृष्णप्रीत्यर्थे जपे विनियोगः ॥
ॐ नारदाय ऋधये नमः ॥ शिरसि ॥ गायत्रीछं-
दसे नमः ॥ मुखे ॥ श्रीकृष्णदेवतायै नमः ॥ हृदये ॥
क्वीं वीजाय नमः ॥ गुह्ये ॥ स्वाहाशक्त्यै नमः ॥ पाद-
योः ॥ ज्हीं कीलकाय नमः ॥ सर्वोर्गे ॥ इति ऋष्या-
दिन्यासः ॥ क्वीं अंगुष्ठाभ्यां नमः ॥ कृष्णाय तर्ज-
नीभ्यां नमः ॥ गोविंदाय मध्यमाभ्यां नमः ॥
गोपीजन अनामिकाभ्यां नमः ॥ वल्लभाय क-
निष्ठिकाभ्यां नमः ॥ स्वाहा करतलकरपृष्ठा-

भ्यां नमः ॥ इति करन्यासः ॥ कौं हृदयाय
 नमः ॥ कृष्णाय शिरसे स्वाहा ॥ गोविंदाय
 शिखायै वषट् ॥ गोपीजन कवचाय हुं ॥ बहूभाय
 नेत्रत्रयाय वोषट् ॥ स्वाहा अस्त्राय फट् ॥ अथ
 अक्षरन्यासः ॥ कौं मूर्ध्नि ॥ कूं भाले ॥ ज्ञां भ्रुवोः ॥
 यं नेत्रयोः ॥ गौं कर्णयोः ॥ विं नासिकयोः ॥ दां
 आस्ये ॥ यं कंठे ॥ गौं दोर्मूलयोः ॥ पीं हृदये ॥ जं
 उदरे ॥ नं नाभौ ॥ वं लिंगे ॥ लं गुह्ये ॥ भां कट्यां ॥
 यं जान्वोः ॥ स्वां गुल्फयोः ॥ हां पादयोः ॥ इति
 वर्णन्यासः ॥ हुं सुदर्शनाय अस्त्राय फडिति ॥

रक्षां कुर्यात् ॥ अथ प्राणायामः ॥ छीं इति षोड-
शवारं जपेत् ॥ वामनाढ्या वायुं पूरयेत् ॥ पुनः
चतुःषष्टिवारजपेन कुंभकं कृत्वा ॥ द्वात्रिंशद्वारज-
पेन रेचयेत् ॥ अथ ध्यानम् ॥ फुल्लेदीवरकांतिमिदु-
वदनं वर्हावतंसप्रियं श्रीवत्सांकमुदारकौस्तु-
भधरं पीतांबरं सुंदरम् ॥ गोपीनां नयनोत्पलाचि-
ततनुं गोगोपसंघावृतं गोविंदं कलवेणुवादनपरं
दिव्यांगभूपं भजे ॥ १ ॥ इति ध्यात्वा ॥ मानसैः पं-
चोपचारैः संपूज्य जपं कुर्यात् ॥ सहस्रम् अष्टोत्तर-
शतं वा यथोत्साहम् ॥ गुह्यातिगुह्यगोप्ता त्वं गृहा-

णास्मत्कृतं जपम् ॥ सिद्धिर्भवतु मे देव त्वत्प्रसादा-
 न्नयि स्थितिः ॥ इति जपं समर्प्य स्तुत्वा वहिः पू-
 जां समारभेत् ॥ तत्र पात्रस्थापनं पृष्ठे हस्तप्र-
 क्षालनपात्रं ॥ वामे कलशः ॥ दक्षिणे गंधपुष्प-
 वस्त्रधूपपादीनि ॥ वामहस्तनिकटे घंटं ॥ देवदक्षिणे
 घृतदीपं वामे तैलदीपं संस्थाप्य ॥ अथ शंखस्था-
 पनम् ॥ स्वपुरतो वामभागे गंधोदकेन त्रिकोणषट्-
 कोणवर्तुलचतुरस्रमंडलमालिख्य ऊँनमः ॥ इति
 गंधपुष्पाभ्यां मंडलं संपूज्य तत्र प्रक्षालितत्रि-
 पादिकां संस्थाप्य ॥ मं दशकलात्मने वह्निमंडला-

य नमः ॥ इति गंधपुष्पाक्षतैस्त्रिपादिकां संपूज्य ॥
ॐ द्वादशकलात्मने सूर्यमंडलाय नमः ॥ इति
शंखं संपूज्य मूलमंत्रेण शुद्धोदकेन शंखमापूर्य ॥
ॐ षोडशकलात्मने सोममंडलाय नमः ॥ इति शं-
खतोयं च पूजयित्वा ॥ गंगेच यमुने चैव ॥ ती-
र्थान्यावाह्य संयोज्य संपूज्य ॥ ॐ अमृते अमृतोद्भ-
वे अमृतस्त्राविणि अमृतं स्त्रावय स्त्रावय ह्रीं ॥ इति
मंत्रेण धेनुमुद्रां प्रदर्शयित्वा ॥ शंख ॥ १ ॥ चक्र ॥ २ ॥
गदा ॥ ३ ॥ पद्म ॥ ४ ॥ गरुड ॥ ५ ॥ मत्स्य ॥ ६ ॥
मुद्राः प्रदर्शयित्वा दक्षिणहस्तानामिकांगुष्ठा-

भ्यांशंखोभयपार्श्वे धृत्वा ॥ उपरि प्रसारिततर्ज-
 नीमध्यमाधृतविलंबमजयाकुसुमेन वा शंखजलं
 स्पृशन् ॥ अप्टवारं मंत्रं जपेत् ॥ ततः सूक्ष्मपा-
 त्रेण शंखजलं गृहीत्वा कलशे क्षिपेत् ॥ मूलेन
 सहृत् आत्मानं प्रोक्ष्य सकलं पूजासाधनं च
 प्रोक्षयेत् ॥ इति शंखपूजाविधिः ॥ अथ शंखद-
 क्षिणी पाद्यपात्रम् ॥ तत्र श्यामाक ॥ १ ॥ दूर्वा ॥ २ ॥
 अज्ज ॥ ३ ॥ विष्णुक्रांता निक्षिप्य शंखस्य उत्तरे ॥
 अर्घपात्रम् तत्र गंध ॥ १ ॥ पुष्प ॥ २ ॥ अक्षत
 ॥ ३ ॥ कुशाग्र ॥ ४ ॥ तिल ॥ ५ ॥ सर्पप ॥ ६ ॥

दूर्या ॥ ७ ॥ निक्षिपेत् ॥ शंखस्य पूर्वे आचमन-
पात्रम् ॥ तत्र जातीफलं ॥ १ ॥ लवंग ॥ २ ॥ कं-
कोलान्निक्षिपेत् शंखस्य पश्चिमे मधुपर्कपात्रम् ॥
तत्र दधि मधु घृतं क्षिपेत् ॥ द्रव्याभावे तत्तन्ना-
म्ना गंधतुलसीकृता सर्वत्र योज्याः ॥ ततः
सर्वाणि पात्राणि मूलमुच्चरन् कलशजलेन पूर-
यित्वा गंधपुष्पैरभ्यर्च्य एकैकशो मूलेनाभिमन्त्र्य
किञ्चित् शंखांबु दत्त्वा धेनुमुद्रां महामुद्रां च
प्रदर्शयेत् ॥ इति पादपूजनम् ॥ भूमौ अष्टदलं पद्मं
लिखित्वा तस्मिन् सिंहासनं न्यसेत् ॥ महापीठमं-

त्रेण पुष्पांजलिं दत्त्वा सत्यभामानंदस्वरूपं परं
 धाम इति चिंतयेत् ॥ इति पीठपूजाविधिः ॥ ततः
 ताम्रपात्रे श्रीकृष्णस्वरूपं स्थापयित्वा पुष्पांजलिं
 कृत्वा पंचांगन्यासं कुर्यात् ॥ ततो मूलमुच्चार्य श्री-
 कृष्ण एष ते अर्घ्यः स्वाहा ॥ इति शिरसे स्वाहा ॥
 अर्घ्यं दद्यात् ॥ मूलमुच्चार्य श्रीकृष्ण इदं ते पादं नमः
 ॥ इति पादयोर्दद्यात् ॥ पुनः मूलमु० श्रीकृष्ण इदं-
 माचमनीयं सुधा इति मुखे ॥ पुनर्मूलमु० श्रीकृष्ण
 एष ते मधुपर्कः सुधा इति मुखे ॥ पुनर्मूलमु०
 पुनराचमनं ॥ ततः शंखतोयेन स्नापयेत् ॥ अंगऔ-

छनं ॥ ततो वस्त्रं यज्ञोपवीतं भूषणानि समर्पयेत् ॥
गंधं पुष्पं धूपं दीपं च समर्पयेत् ॥ नैवेद्यमानीय
मूलेन प्रोक्ष्य गंधपुष्पादिनाभ्यर्च्य ॥ यं ॥ इति
वायुवीजेन अष्टवारजसेन नैवेद्यदोषान् संशोष्य
॥ रं ॥ इति अग्निवीजेन नैवेद्यदोषान् दग्ध्वा॥वं ॥
इति अमृतवीजेन नैवेद्यं अमृतमयं इति चितयेत् ॥
धेनुमुद्रां महामुद्रां च दर्शयेत् ॥ चक्रमुद्रया संरक्ष्य
मूलेनाभिमंत्रयेत् ॥ ॐ अमृतोपस्तरणमसि स्वा-
हा ॥ इति आपोशनं विभाव्य मूलमंत्रांते सांगाय
सपरिवाराय श्रीकृष्णाय नैवेद्यं समर्पयामीति शं-

खजलं किञ्चिद्दत्त्वा नैवेद्यपात्रं स्पृष्ट्वा वामेन विक-
 चोत्पलसंनिभां ग्रासमुद्रां दर्शयेत् ॥ ॐ प्राणाय
 स्वाहा ॥ ॐ अपानाय स्वाहा ॥ ॐ व्यानाय स्वाहा ॥
 ॐ उदानाय स्वाहा ॥ ॐ समानाय स्वाहा ॥ इति
 पञ्च प्राणाहुतींश्चित्तयेत् ॥ ततो भगवते भोजनं
 चित्तयेत् ॥ यथाशक्ति मंत्रं जपेत् ॥ ततः अमृता-
 पिधानमसि स्वाहा ॥ इति उत्तरापोशनं दत्त्वा
 आचामयेत् ॥ ततस्तांवूलार्पणं नीराजनम् ॥ ततः
 सजलं शंखं देवोपरि आमयित्वा तज्जलेन समंता-
 दूर्तमानं आत्मानं च प्रोक्षयेत् ॥ ततोऽपराधक्षमा-

पणम् ॥ मंत्रहीनं क्रियाहीनं भक्तिहीनं यदर्चितम् ॥
तत्सर्वं क्षम्यतां देव दीनं मामात्मसालुकरु ॥ अपराध-
सहस्राणि क्रियंतेऽहर्निशं मया ॥ तानि सर्वाणि मे
देव क्षमस्व मधुसूदन ॥ इति क्षमाप्य ॥ सर्वतीर्थम-
याय श्रीकृष्णपादोदकाय नमः ॥ इति ॥ गंधपुष्पा-
भ्यां अभ्यर्च्य तीर्थपात्रं शिरसि निधाय आधारे
स्थापयेत् ॥ न तु केवलायां भूमौ ॥ बलिर्विभीषणो
भीष्मः कपिलो नारदोऽर्जुनः ॥ प्रह्लादश्चांवरीषश्च
वसुर्वायुसुतः शिवः ॥ विष्वक्सेनोद्धवाक्रूराः सनका-
द्याः शुकादयः ॥ आयातु वैष्णवाः सर्वे दीनोद्धर-

णत्तत्पराः ॥ तेभ्यो हरिपादोदकं दत्त्वा अन्येभ्योऽपि
 सन्निकटस्थवैष्णवेभ्यो हरिचंदननिर्माल्यपादोद-
 कं विभज्य ॥ पश्चात्स्वयं निषेवेत् ॥ यथाशक्ति जपं
 कृत्वा स्तोत्रपाठं कृत्वा प्रदक्षिणनमस्कारादिकुर्या-
 त् ॥ कर्मणा मनसा वाचा त्वत्तो नान्या गतिर्मम ॥
 अंतश्चारेण भूतानां द्रष्टासि वरदः सदा ॥१॥ यद्वत्तं
 भक्तिमात्रेण पत्रं पुष्पं फलं जलम् ॥ आवेदितं
 निवेद्यं च तद्गृहाणानुकंपया ॥ २ ॥ इति कृतमा-
 राधनं भगवते समर्प्य यथासुखं विहरेत् ॥३॥ इति
 श्रीकृष्णाराधनसंक्षेपपद्धतिः ॥ ॥ अथ कवचम् ॥

पुलस्त्य उवाच ॥ भगवन्सर्वधर्मज्ञ कवचं यत्प्रका-
शितम् ॥ त्रैलोक्यमंगलं नाम कृपया कथय
प्रभो ॥ १ ॥ सनत्कुमार उवाच ॥ शृणु वक्ष्या-
मि विप्रेन्द्र कवचं परमाद्भुतम् ॥ नारायणेन कथि-
तं कृपया ब्रह्मणे पुरा ॥ २ ॥ ब्रह्मणा कथितं
मह्यं परं स्नेहाद्ब्रूयामि ते ॥ अतिगुह्यतमं तत्त्वं
ब्रह्ममंत्रौघविग्रहम् ॥ ३ ॥ यद्धृत्वा पठनाद्ब्रह्मा सृष्टिं
वितनुते ध्रुवम् ॥ यद्धृत्वा पठनात्पाति महालक्ष्मी-
र्जगन्नयम् ॥ ४ ॥ पठनाद्धारणाच्छंभुः संहर्ता सर्व-
तत्त्ववित् ॥ त्रैलोक्यजननी दुर्गा महिषादिमहासु-

रान् ॥ ५ ॥ वरदत्तान् जघानैव पठनाद्वारणाद्य-
 तः ॥ एवमिन्द्रादयः सर्वे सर्वैश्वर्यमवानुयुः ॥ ६ ॥
 शिष्याय विष्णुभक्ताय साधकाय प्रकाशयेत् ॥
 शठाय परशिष्याय दत्त्वा मृत्युमवानुयात् ॥ ७ ॥
 त्रैलोक्यमंगलस्यास्य कवचस्य प्रजापतिः ॥ ऋ-
 षिश्छन्दस्तु गायत्री देवो नारायणः त्वयम् ॥ ८ ॥
 धर्मार्थकाममोक्षेषु विनियोगः प्रकीर्तितः ॥ प्र-
 णवो मे शिरः पातु नमो नारायणाय च ॥ ९ ॥ भालं
 पायाच्चेत्रयुग्ममष्टाणो भुक्तिमुक्तिदः ॥ कूर्चो पाया-
 च्छ्रोत्रयुग्मं चैकाक्षरः सर्वमोहनः ॥ १० ॥ कूर्चो

कृष्णाय सदा घ्राणं गोविदायेति जिह्विकाम् ॥ गोपी-
जनपदं वल्लभाय स्वाहाननं मम ॥ ११ ॥ अष्टा-
दशाक्षरो मंत्रः कंठं पातु दशाक्षरः ॥ गोपीजनपदं
वल्लभाय स्वाहा भुजद्वयम् ॥ १२ ॥ क्लीं ग्लौं क्लीं
क्ष्यामलांगाय नमः स्कंधी दशाक्षरः ॥ क्लीं कृ-
ष्णाय करौ पातु क्लीं कृष्णायांगजोऽवतु ॥ १३ ॥
हृदयं श्रीं भुवनेशि क्लीं कृष्णाय स्तनौ मम ॥ गो-
पालायाम्बिकाया मे कुक्षियुग्मं सदावतु ॥ १४ ॥
क्लीं कृष्णाय सदा पातु पार्श्वयुग्मं मनूत्तमः ॥ कृ-
ष्णगोविदकौ पातु स्मराद्यो ह्युतो मनुः ॥ १५ ॥

अष्टाक्षरः पातु नाभिं कृष्णेति द्व्यक्षरोऽवतु ॥ पृष्ठं
 छीं कृष्णकं कालं छीं कृष्णाय द्विदांतकः ॥ १६ ॥
 सक्थिनी सततं पातु श्रीं न्हीं छीं कृष्णठद्वयम् ॥ ऊरू
 सप्ताक्षरः पातु त्रयोदशाक्षरोऽवतु ॥ १७ ॥ श्रीं-
 न्हीं छीं दयतो गोपीजनवल्लपदं ततः ॥ भायस्वा-
 हेति पातुं वै छीं न्हीं श्रीं स दशाक्षरः ॥ १८ ॥ जानु-
 नी च सदा पातु न्हीं श्रीं छीं च दशाक्षरः ॥ त्रयो-
 दशाक्षरः पातु जंघे चक्रगदायुधः ॥ १९ ॥ अष्टा-
 दशाक्षरो न्हीं श्रीं पूर्वको विशवर्णकः ॥ सर्वो गं मे
 सदा पातु द्वारकानायको बली ॥ २० ॥ नमो भग-

वते पश्चाद्वासुदेवाय तत्परम् ॥ ताराद्यो द्वादशार्णो-
ऽयं प्राच्यां मां सर्वदावतु ॥ २१ ॥ श्रीं ह्रीं क्लीं यशवर्ण-
कः क्लीं ह्रीं श्रीं षोडशाक्षरः ॥ गदाद्युदायुधो विष्णुः
समेभिदिदिशि रक्षतु ॥ २२ ॥ ह्रीं श्रीं दशाक्षरो मंत्रो
दक्षिणे मां सदावतु ॥ तारो नमो भगवते रुक्मिणी-
वल्लभाय च ॥ २३ ॥ स्वाहेति षोडशार्णोऽयं नैऋत्यां
दिशि रक्षतु ॥ क्लीं ह्रीं केशाय पदं नमो मां वारुणे-
ऽवतु ॥ २४ ॥ अष्टादशार्णः कामांतो वायव्ये मां
सदावतु ॥ श्रीं मायाकामकृष्णाय गोविंदाय द्विद्वो
मनुः ॥ २५ ॥ द्वादशार्णात्मको विष्णुरुत्तरे मां

सदावतु ॥ वाग्भवः कामकृष्णाय न्हीं गोविंदाय त-
 तः परम् ॥ २६ ॥ श्रीं गोपीजनवल्लभाय स्वाहासौ
 ततः परम् ॥ द्वाविंशदक्षरो मंत्रो मामैशान्ये सदा-
 वतु ॥ २७ ॥ कालियस्य फणामध्ये दिव्यं नृत्यं
 करोति तम् ॥ नमामि देवकीपुत्रं नृत्यमानं तमच्यु-
 तम् ॥ २८ ॥ द्वाविंशदक्षरो मंत्रोऽप्यधो मां सर्वदाव-
 तु ॥ ह्रीं कामदेवाय विद्महे पुष्पवाणाय धीमहि
 ॥ २९ ॥ तन्नो नंगः प्रचोदयात् एषा मां पातु
 चोर्ध्वतः ॥ इति ते कथितं विप्र सर्वमंत्रौघविग्रहम्
 ॥ ३० ॥ त्रैलोक्यमंगलं नाम कवचं ब्रह्मरूपिणम् ॥

ब्रह्मेशप्रमुखाधीशानारायणमुखाच्छुतम् ॥ ३१ ॥ त-
व स्नेहान्मया ख्यातं प्रवक्तव्यं न कस्यचित् ॥ गुरुं
प्रणम्य विधिवत्कवचं प्रपठेत्तु यः ॥ ३२ ॥ सकृ-
द्विस्त्रिर्यथाज्ञानं सोऽपि सर्वतपोमयः ॥ मंत्रेषु
सकलेष्वेव देशिको नात्र संशयः ॥ ३३ ॥ शतम-
ष्टोत्तरं चापि पुरश्चर्याविधिः स्मृतः ॥ हवनानदि-
दशशेन कृत्वा तत्साधयेद्भुवम् ॥ ३४ ॥ यदि
स्यात्सिद्धकवचो सिद्धिरेव न संशयः ॥ मंत्रसिद्धि-
र्भवेत्तस्य पुरश्चर्यो विना ततः ॥ ३५ ॥ स्पर्धामु-
द्धूय सततं वाणीर्लक्ष्मीर्वसेत्ततः ॥ पुष्पांजल्यष्टकं

दत्त्वा मूलैर्नैव पठेत्सकृत् ॥ ३६ ॥ दशवर्षसहस्राणां
 पूजायाः फलमाप्नुयात् ॥ भूर्जे विलिख्य गुटिकां
 स्वर्णस्थां धारयेद्यदि ॥ ३७ ॥ गोरोचनाकुंकुमाभ्यां
 कस्तूररक्तकैः पुनः ॥ कंठे वा दक्षिणे वाहौ सोऽपि
 विष्णुर्न संशयः ॥ ३८ ॥ अश्वमेधसहस्राणि वा-
 जपेयशतानि च ॥ महादानानि यान्येव प्रादक्षिण्यं
 भुवस्तथा ॥ ३९ ॥ कलां नार्हति तान्येव सकृदुच्चार-
 णाद्यतः ॥ ४० ॥ कवचस्य प्रसादेन जीवन्मुक्तो
 भवेन्नरः ॥ त्रैलोक्यं मोक्षयेदेव त्रैलोक्यविजयी
 भवेत् ॥ ४१ ॥ इदं कवचमज्ञात्वा भजेद्यः पुरुषो-

तमम् ॥ शतलक्षं प्रजप्तोऽपि न मंत्रः सिद्धिदायकः
॥ ४२ ॥ इति श्रीसनत्कुमारतंत्रे त्रैलोक्यमंगलं
नाम कवचं समाप्तम् ॥ ॥ अथ सहस्रनामः लि-
ख्यते ॥ कैलासशिखरे रम्ये नानाद्रुमलताकुले ॥
नानापक्षिसमायुक्ते सिद्धचारणसेविते ॥ १ ॥
कल्पवृक्षमहोद्यानमंडिते समभूतले ॥ निविष्टं
प्राणिपत्याह पार्वती प्राणवल्लभम् ॥ २ ॥ श्रीपार्व-
त्युवाच ॥ भगवन् देवदेवेश सृष्टिस्थित्यंतकारक ॥
योगियोगिमहायोगिपूज्यपादयुगांबुज ॥ ३ ॥
त्वमेव पूज्यसे लोकैर्ब्रह्मविष्णुसुरादिभिः ॥ नित्यं

पठसि देवेश कस्य स्तोत्रं महेश्वर ॥ ४ ॥ त्वत्तो-
 ऽधिकतरः को वा यमेवं समुपाससे ॥ हर्षगद्गदया
 वाचा यन्नाम लीयसे सुहुः ॥ ५ ॥ आश्चर्यमिदमा-
 ख्यातं जायते मयि शंकर ॥ त्वं प्राणेश महाप्राज्ञ
 संशयं छिधि शंकर ॥ ६ ॥ ॥ श्रीमहादेव उवा-
 च ॥ धन्यासि कृतपुण्यासि पार्वति प्राणवल्लभे ॥
 रहस्यातिरहस्यं च यत्पृच्छसि वरानने ॥ ७ ॥
 तत्त्वं गोपितवानस्मि स्त्रीस्वभावादहं प्रिये ॥ स्त्री-
 स्वभावान्महादेवि पुनस्त्वं परिपृच्छसि ॥ ८ ॥
 गोपनीयं गोपनीयं गोपनीयं प्रयत्नतः ॥ दत्ते च

सिद्धिहानिः स्यात् तस्माद्यत्नेन गोपयेत् ॥ १९ ॥
राज्यं देयं च सर्वस्वं स्वप्राणमपि सुंदरी ॥ न च
वाच्यं परं तत्त्वं गोपनीयं प्रयत्नतः ॥ १० ॥ इदं
रहस्यं परमं पुरुषार्थप्रदायकम् ॥ धनरत्नौघमाणि
क्यतुरंगमगजादिकम् ॥ ११ ॥ ददाति स्मरणादेव
महामोक्षप्रदायकम् ॥ तस्य गोपालदेवस्य नाम्नां
साहस्रमुत्तमम् ॥ १२ ॥ स्मरामि सततं देवि हर्ष-
गद्गदया गिरा ॥ अवतारा महाविष्णोर्मत्स्यकूर्मा-
दयः कति ॥ १३ ॥ न तेषु देवदेवेशि पूर्णत्वं
सुरसुंदरि ॥ अवतारो ह्ययं साक्षात्पूर्णब्रह्मसनात-

नम् ॥ १४ ॥ वासुदेवाख्यममलं ब्रह्मादिभिरुपा-
 सितम् ॥ नैनं जानति तत्त्वेन कर्ममूढा महर्षयः
 ॥ १५ ॥ नारदः कपिलाचार्यो वेदव्यासः सना-
 तनः ॥ अहं ब्रह्मा शुकोऽत्रिश्च वसिष्ठश्च पराशरः
 ॥ १६ ॥ एते जानति तत्त्वेन जपति जगदीश्वरम् ॥
 तद्रूपतां गता एते नामरूपक्रियादिभिः ॥ १७ ॥
 तत्तेऽहं संप्रवक्ष्यामि शृणुष्ववाहिता प्रिये ॥ यो-
 ऽसौ निरंजनो देवश्चित्स्वरूपी जनार्दनः ॥ १८ ॥
 संसारसागरोत्तीर्णकरणाय नृणां सदा ॥ श्रीगंगा-
 द्रवरूपेण त्रैलोक्यं व्याप्य तिष्ठति ॥ १९ ॥ ततो

लोकाः महामूढाः विष्णुभक्तिविवर्जिताः ॥ निश्चयं
नाधिगच्छन्ति पुनर्नारायणो हरिः ॥ २० ॥ त्यक्त्वा
नारायणं देवमादिभूतमकल्मषं ॥ केचित्त्वामपरे मां
च भक्तियुक्ता उपासते ॥ २१ ॥ त्वत्तो मत्तंश्च निखि-
लान्कामान्प्राप्य विमोहिताः ॥ अवजानन्ति ते मूढा
नारायणमनामयम् ॥ २२ ॥ निरंजनोऽनिराकारी
भक्तानां प्रीतिकामतः ॥ वृंदावनविहाराय गोपालं
रूपमुद्घ्रिन् ॥ २३ ॥ मुरलीवादनाधारी राधायै
प्रीतिमावहन् ॥ अंशांशेभ्यः समुन्मील्य पूर्णरूप-
कलायुतः ॥ २४ ॥ श्रीकृष्णचंद्रो भगवानंदगोपव-

रोच्यतः ॥ धरणीरूपिणी माता यशोदाऽऽनन्ददायिनी
 ॥ २५ ॥ देवकीवसुदेवाभ्यां ध्यातस्ताभ्यां वशी-
 कृतः ॥ द्वाभ्यां प्रयाचितो नाथो देवभ्यां वसुदेव-
 तः ॥ २६ ॥ ब्रह्मणाभ्यर्थितो देवो देवैरपि सुरेश्व-
 रि ॥ देवैर्विज्ञात ईशानो भूमिमण्डलमंडितः ॥ २७ ॥
 जातो भभारमुद्धतुं पूर्णरूपकलाकुलः ॥ जातो-
 ऽधन्यामपि नृतो मुरली वेदरेचिका ॥ २८ ॥ तया
 सार्धं वचः कृत्वा ततो जातो महीतले ॥ संसारसार
 सर्वस्वं श्यामलं महदुज्ज्वलम् ॥ २९ ॥ एतज्ज्योति-
 रहं वंद्यं चिंतयामि सनातनम् ॥ ३० ॥ एतत्प्रभावात्सः

फलं ब्रह्मांडं मंदगं शिवे ॥ ३० ॥ गौरतेजो विना
यस्तु श्यामतेजः समर्चयेत् ॥ जपेद्वाध्यायते वापि
स भवेत्पातकी शिवे ॥ ३१ ॥ स ब्रह्महा सुरापी
च स्वर्णस्तेयी च पंचमः ॥ एतदेषिर्विशिष्येत तेजो-
भेदान्महेश्वरि ॥ ३२ ॥ तस्माज्ज्योतिरभूद्व्यारा-
धामाधवरूपकम् ॥ तस्मादहं महादेवि गोपालेनैव
भाषितम् ॥ ३३ ॥ दुर्वाससो मुनेर्मोहे कर्तृक्यां रा-
समंडले ॥ ततः पृष्टवती राधा संदेहं भेदमात्मनः
॥ ३४ ॥ निरंजनात्समुत्पन्नं मयाधीतं जगन्मयम् ॥
श्रीकृष्णेन ततः प्रोक्तं राधायै नारदाय च ॥ ३५ ॥

ततो नारदतः सर्वे विरला वैष्णवास्तथा ॥ कलौ
 जानंति देवेशि गोपनीयं त्वया सदा ॥ ३६ ॥
 शठाय कृपणायाथ दांभिकाय सुरेश्वरि ॥ न देयं
 परशिष्याय दत्त्वा मृत्युमवाप्नुयात् ॥ ३७ ॥ तते
 गोपालदेवस्य नान्नां साहस्रमुत्तमम् ॥ प्रवक्ष्यामि
 सुरेशानि श्रोतुं योग्यासि सुंदरि ॥ ३८ ॥ त्वया
 कुत्रापि नो वाच्यं गोपनीयं स्वयोनिवत् ॥ रहस्या-
 तिरहस्यं मे प्राणादपि सुलोचने ॥ ३९ ॥ ब्रह्महत्या-
 मवाप्नोति तस्माद्यत्नेन गोपयेत् ॥ ४० ॥ ॐ अस्य
 श्रीगोपालसहस्रनामस्तोत्रमंत्रस्य ॥ श्रीसदाशिव

ऋषिः ॥ अनुष्टुप् छंदः ॥ श्रीगोपालो देवता ॥ का-
मो बीजं ॥ माया शक्तिः ॥ चंद्रः कीकलं ॥ श्रीकृष्ण-
चंद्रभक्तिजन्यफलप्राप्तये ॥ श्रीगोपालसहस्रनामजपे
विनियोगः ॥ अथ ध्यानम् ॥ फुल्लेदीवरकांतिमिदु-
वदनं वर्हावतंसप्रियं श्रीवत्सांकमुदारकौस्तुभधरं
पीतांबरं सुंदरम् ॥ गोपीनां नयनोत्पलांचिततनुं
गोगोपसंघावृतं गोविंदं कलवेणुवादनपरं दिव्या-
गभूपं भजे ॥ ४१ ॥ ॐ ह्रीं देवः कामदेवश्च
कामबीजशिरोमणिः ॥ श्रीकृष्णः कृष्णचरितो
लीलाविग्रहधारकः ॥ ४२ ॥ धरणीपालको धन्यो

धनधान्यप्रवर्तकः ॥ गोविंदो गोकुलाचार्यो गोपी-
 गोपमनोहरः ॥ ४३ ॥ गोवत्सपालकः स्वामी
 गोपालो गोपिपालकः ॥ गोपीजनानंदकरो वंक्ति-
 जायानियेवितः ॥ ४४ ॥ गजगामी गुरुगोप्ता
 मायागंगाप्रतिरिथसूः ॥ गंगागगनसंचारी गणेशा-
 दिसुरस्तुतः ॥ ४५ ॥ गिरीशप्रणतो गीरीप्राणे-
 शहृदये स्थितः ॥ गदाधरो गदहरो गोपीनां
 जीवनोपधिः ॥ ४६ ॥ ग्रस्तसूर्यदुसंजतो गोमायु-
 क्तरक्षणः ॥ गरुडासनसंजातशर्मा गरुडसेवितः
 ॥ ४७ ॥ गंगादितीर्थरसिको ग्रामणीग्रामदायकः ॥

गाधीकृतजगत्सिधुगोत्रशत्रुनिषेवितः ॥ ४८ ॥
गोवर्धनधरो गोपकन्यावखापहारकः ॥ गोप्यो
गोपपतिगोप्ता गोपीपालनतत्परः ॥ ४९ ॥ गतमा-
योऽगाधबुद्धिर्गोत्रसौंदर्यमंडितः ॥ गजेंद्रमोक्षदो
ग्राहस्वर्गदोऽलककौस्तुभः ॥ ५० ॥ गांधर्वगानरसि-
को गायत्रीजपतत्परः ॥ गंगासत्कारसंतुष्टो गंगे-
यपरिपालकः ॥ ५१ ॥ ग्रंथज्ञो ग्रंथभेत्ता च गलकौ-
स्तुभभूषणः ॥ कृपाकरः कलानाथः कामिनीमद-
भंजनः ॥ ५२ ॥ कोटिकंदर्पलावण्यकमलाकर-
लालितः ॥ कीर्तिविस्फुरिताशेषकुक्कुरांधक्रसेवितः

तशोभिमुखांबुजः ॥ किरातवेयो भूतशसेवितः
 कल्पितप्रदः ॥ ६४ ॥ हरिहर्षप्रदो हेयसंसारो
 हापितासुरः ॥ हलायुधानुजो हेलारसिको हृतभू-
 धरः ॥ ६५ ॥ हरिणीलोचनो हंसो बाहुपूज्यो हस-
 न्मुखः ॥ हेयंगवीनभोक्ता च हृतमुद्बुधवर्षितः ॥
 ॥ ६६ ॥ हृतसंसारदावाग्निहितकृद्रजयोषिताम् ॥
 हीनदोषो हंसरूपो हतारिहर्षपूजितः ॥ ६७ ॥
 हत्याकोटिहरो हर्षो हुंकारनिहतासुरः ॥ हलायानु-
 प्रियो हालाशक्तो भक्तपराङ्मुखः ॥ ६८ ॥ व्रजस्त्री-
 नयनानंदो व्रजस्त्रीजनजीवनः ॥ व्रजस्त्रीगीतिस-

त्कीर्तिर्ब्रजस्त्रीपरिपालकः ॥ ६९ ॥ ब्रजस्त्रीनयनानं-
दश्चंद्रमा नंदनंदनः ॥ ब्रजस्त्रीतपसां भर्ता ब्रज-
स्त्रीभोगलालसः ॥ ७० ॥ ब्रजस्त्रीरासरसिको ब्रज-
स्त्रीकुहकप्रदः ॥ ब्रजस्त्रीभाग्यभूमीशो ब्रजस्त्रीज-
नरक्षकः ॥ ७१ ॥ वृंदावनैदुरानंदो नंदग्रामकृताल-
यः ॥ वनोपवनहेलायुग् गोवर्धनविहारभूः ॥ ७२ ॥
वृंदावनकृतावासो वृंदावननिषेवितः ॥ वृंदाव-
नकंदंवेपु लासलीलाविनोदवान् ॥ ७३ ॥ वृषभा-
नुसुतास्वामी वृषभानुसुतार्चितः ॥ वृषभानुसुता-
भाग्यं वृषभानुसुताप्रियः ॥ ७४ ॥ राधिकालालि-

तपदो राधिकाकेलिलंघः ॥ राधिकारतिसर्वस्व
 राधिकाद्यामसुंदरः ॥ ७६ ॥ राधिकारासर-
 सिको राधारमणतत्परः ॥ राधाकुंडकृतस्नानो रा-
 धाकेलिकृतोत्सवः ॥ ७६ ॥ राधोत्संगनिषण्णंगो
 राधाहस्तोपजीवितः ॥ राधिकाकृतसंकेतो रा-
 धामानवियर्थनः ॥ ७७ ॥ दानलीलामानलीला-
 मंडनो व्रजयोपिताम् ॥ यशोदालालितो देवो
 यशोद्रामानसोत्सवः ॥ ७८ ॥ यशोदापोषितः
 श्रीदो यशोदासुखभाजनम् ॥ दधिदुग्धहरश्चौ-
 र्यशंकितः पुष्करेक्षणः ॥ ७९ ॥ गोपीभिर्हसि-

तश्चैर्ये गोपीभिः कृतहेलनः ॥ वेणुवादित्रवा-
न्वेद्यो मुरलीवाद्यतत्परः ॥ ८० ॥ मोदमानवपु-
र्मानी माननीयो महीप्रतामं ॥ मनोहरो महीभ-
र्ता महामोहनिवारकः ॥ ८१ ॥ मितभाषी मित-
हारी मीनचंचललोचनः ॥ मधुपानकृतां द्वेष्टा म-
धुपानकृदीश्वरः ॥ ८२ ॥ मधुक्रीडापरो मुग्धो म-
धुदैत्यनिपूदनः ॥ मथुरावनितामोही मथुरास्त्रीपु-
रंदरः ॥ ८३ ॥ मुग्धसुंदरगान्धारीर्मदिरागच्छविः
प्रभुः ॥ प्रेमहर्षमयूराणां लास्यलीलाविनोदकृत्
॥ ८४ ॥ श्रीगोपालो महीपालः सर्ववेदांगपारगः ॥

कृष्णः कमलपत्राक्षः पुंडरीकः सनातनः ॥ ८५ ॥
 गोपतिर्भूपतिः शास्ता प्रहर्ता विश्वतोमुखः ॥ आ-
 दिकर्ता महाभर्ता महाकालः प्रतापवान् ॥ ८६ ॥
 जगज्जीवो जगद्धाता जगद्भर्ता जगद्भुः ॥ मत्स्यो
 भीमः कुहूर्भर्ता हर्ता वाराहमूर्तिमान् ॥ ८७ ॥
 नारायणो हृषीकेशो गोविंदो गरुडध्वजः ॥ गोकुल-
 द्रो महाचंद्रः शर्वरीप्रियकारकः ॥ ८८ ॥ कम-
 लामुखलोलाक्षः पुंडरीकः शुभावहः ॥ दुर्वासाः
 कपिलो भौमः सिंधुसागरसंगमः ॥ ८९ ॥ गोविंदो
 गोपतिर्गोत्रं कालिंदीप्रमपूरकः ॥ गोस्वामी गो-

कुल्लेद्रेशो गोवर्धनवरप्रदः ॥ ९० ॥ नंदादिगोकु-
लत्राता दाता दारिद्र्यभंजनः ॥ सर्वमंगलदाता
च सर्वकामप्रदायकः ॥ ९१ ॥ आदिकर्ता मही-
भर्ता सर्वनागरसिंधुजः ॥ गजगामी गजोद्गारी
कामी कामकलानिधिः ॥ ९२ ॥ कलंकरहितश्चंद्रो
विबोद्धो विवसत्तमः ॥ मालाकारकृपाकारः कोकिल-
स्वरभूषणः ॥ ९३ ॥ रामो लीलांबरो देवो हल्ली
दुर्मदमर्दनः ॥ सहस्राक्षपुरीभेत्ता महामारीविना-
शनः ॥ ९४ ॥ शिवः शिवतमो भेत्ता बलारातिप्र-
पूजकः ॥ कुमारीवरदायी च वरेण्यो मीनकेतनः

॥ ९५ ॥ नरो नारायणो धीरो धीरापतिरुदार-
 धीः ॥ श्रीपतिः श्रीनिधिः श्रीमान्मापतिः पतिरा-
 जहा ॥ ९६ ॥ वृंदापतिः कुलग्रामी धामब्रह्मसनात-
 नः ॥ रेवतीरमणो रामः प्रियश्चंचललोचनः ॥ ९७ ॥
 रामायणशरीरोऽयं रामी रामः श्रियः पतिः ॥ शर्वरः
 शर्वरी शर्वः सर्वत्र शुभदायकः ॥ ९८ ॥ राधाराधयि-
 तो राधी राधाचित्तप्रमोदकः ॥ राधारतिसुखोपेतो
 राधामोहनतत्परः ॥ ९९ ॥ राधावशीकरो राधा-
 हृदयांभोजषट्पदः ॥ राधालिंगनसंमोदो राधान-
 तनकौतुकः ॥ १०० ॥ राधासंजातसंप्रीतो राधा-

काम्यफलप्रदः ॥ वृंदापतिः कोशनिधिः कोकशो-
कविनाशनः ॥ १ ॥ चंद्रापतिश्चंद्रपतिश्चंडकोदं-
डभंजनः ॥ रामो दाशरथी रामो भृगुवंशसमुद्रवः
॥ २ ॥ आत्मारामो जितक्रोधो मोहो मोहांधभं-
जनः ॥ वृषभानुभवो भावी काश्यपिः करुणानिधिः
॥ ३ ॥ कोलाहल्यो हली हालो हल्ली हलधरप्रियः ॥
राधामुखाब्जमार्तंडो भास्करो रविजो विधुः ॥ ४ ॥
विधिर्विधाता वरुणो वारुणो वारुणीप्रियः ॥ रो-
हिणीहृदयानंदी वसुदेवात्मजो बली ॥ ५ ॥ नी-
लांबरो रौहिणेयो जरासंधवधोद्यतः ॥ नागो

नवांभो विरदो विरहो वरदो वली ॥ ६ ॥ गोपथो
 विजयी विद्वान् शिपिविष्टः सनातनः ॥ परशुराम-
 वचोऽग्राही वरग्राही शृगालहा ॥ ७ ॥ दमघोषोपदे-
 टा च स्थग्राही सुदर्शनः ॥ वीरपत्नीयशस्त्राता
 जराव्याधिविघातकः ॥ ८ ॥ द्वारकावासतन्त्रज्ञो
 हुताशनवरभ्रदः ॥ यमुनावेगसंहारी नीलांबरधरः
 प्रभुः ॥ ९ ॥ विभुः शरासनो धन्वी गणेशो
 गणनायकः ॥ लक्ष्मणो लक्ष्मणो लक्षो रक्षोवशवि-
 नाशनः ॥ ११० ॥ वामनो वामनीभूतो बलिजिद्धि-
 क्रमत्रयः ॥ यशोदानंदकर्ता च यमलार्जुनमुक्तिदः

॥ ११ ॥ उल्लूखली महामानो दामोदरदयापरः ॥
भक्तानुकारी भगवान् केशवो बलधारकः ॥ १२ ॥
केशिहा मधुहा मोही वृषासुरविघातकः ॥ अघा-
सुरविनाशी च पूतनामोक्षदायकः ॥ १३ ॥ कुब्जा-
विनोदी कुब्जांगसमीकरणतत्परः ॥ अश्वमेधो वा-
जपेयो गोमेधो नरमेधवान् ॥ १४ ॥ कंदर्पकोटि-
लावण्यश्रंद्रकोटिसुशीतलः ॥ रविकोटिप्रतीकाशो
वायुकोटिसुशीतलः ॥ १५ ॥ ब्रह्मा ब्रह्मांडकर्ता च
कमलावांछितप्रदः ॥ कमली कमलाक्षश्च कमला-
मुखलोलुपः ॥ १६ ॥ कमलाव्रतधारी च कमला-

क्षः पुरंदरः ॥ सौभाग्याधिकचित्तोऽयं महासायी
 महोत्कटः ॥ १७ ॥ तारकारिः सुरत्राता मारीच-
 क्षोभकारकः ॥ विश्वामित्रप्रियो दांतो रामो राजी-
 वलोचनः ॥ १८ ॥ लंकाधिपकुलध्वंसी विभीषण-
 वरप्रदः ॥ सीतानंदकरो रामो वीरो वारिधिवंधकः
 ॥ १९ ॥ चंद्रावलीपतिः कूलः केशी कंसवधोऽमलः ॥
 माधवो मधुहा माध्वीपानकृन्नरकप्रदः ॥ १२० ॥
 मुंजाटवीगाहमानो धेनुकारिर्धरात्मजः ॥ वंशीवट-
 विहारी च गोवर्धनवनाश्रयः ॥ २१ ॥ तथा ता-
 लवनोद्देशी भांडीरवनशंकहा ॥ तृणावर्तकृपाकारी

वृषभानुसुतापतिः ॥ २२ ॥ राधाप्राणसमो राधा-
वदनाब्जमधुव्रतः ॥ गोपीरंजनदैवज्ञो लीलाकम-
लपूजितः ॥ २३ ॥ क्रीडाकमलसंदोहो गोपिकां-
प्रीतिरंजनः ॥ रंजको रंजनो रंगो रंगी रंगमहीरुहः
॥ २४ ॥ कामः कामारिभक्तोऽयं पुराणपुरुषः कविः ॥
नारदो देवलो भीमो बालो बालमुखांबुजी ॥ २५ ॥
अंबुजो ब्रह्मसाक्षी च योगी दत्तवरो मुनिः ॥
ऋषभः पर्यतो ग्रामो नदीपवनवल्लभः ॥ २६ ॥
पद्मनाभः सुरज्येष्ठो ब्रह्मा रुद्रोऽहिभूषितः ॥
गणानां त्राणकर्तो च गणेशो ग्रहिलो ग्रही

॥ २७ ॥ गुणाश्रयो गुणक्रोधी क्रोडीकृतजगत्र-
 यः ॥ यादवैद्रो द्वारकेंद्रो मथुरावल्लभो धुरी ॥ २८ ॥
 भ्रमद्रमरलीलाभकुंतलः कुलभूषणः ॥ कुंतीसुत-
 प्राणरक्षी कुंतीसुतवरप्रदः ॥ २९ ॥ सुभद्राग्रहणो-
 द्युक्तधनंजयनियोजकः ॥ द्रौपदीदैवतं दाता दुर्वा-
 सस्तृप्तिकारकः ॥ १३० ॥ यमुनावरदाता च कश्य-
 पस्य वरप्रदः ॥ शंखचूडवधोदामी गोपीरक्षणत-
 त्परः ॥ ३१ ॥ पांचजन्यकरो रामी त्रिरामी वनजो-
 जयः ॥ सांदीपनमुतादानसंजातगुरुदक्षिणः ॥ ३२ ॥
 चतुःषष्टिकलाभिज्ञो सुचुक्रंदवरप्रदः ॥ फाल्गुनः

फाल्गुनसखा विराधवधकारकः ॥ ३३ ॥ रुक्मिणी-
प्राणनाथश्च सत्यभामाप्रियंकरः ॥ सत्याजांवव
तीभर्ता - लक्ष्मणानंदकंदकः ॥ ३४ ॥ कृतनाम-
जितीकामो मित्रविंदासुखप्रदः ॥ कल्पवृक्षो महावृ-
क्षो दानवृक्षो महाफलः ॥ ३५ ॥ अंकुशो भूसुरो
भावो भामको भ्रामको हरिः ॥ सरलः शाश्वतो
धीरो यदुवंशी शिवात्मकः ॥ ३६ ॥ प्रद्युम्नवलक-
र्ता च प्रहर्ता दैत्यहा प्रभुः ॥ महाधनो महावीरो
वनमालाविभूषणः ॥ ३७ ॥ तुलसीदामसौभाग्यो
जालंधरविनाशनः ॥ शूरः सूर्यो मृतंडश्च भास्करो

विश्वपूजितः ॥ ३८ ॥ रविस्तमोहा वह्निश्च वाडवो
 वडवानलः ॥ दैत्यदर्पविनाशी च गरुडो गरुडा-
 ग्रजः ॥ ३९ ॥ गोपीनाथो महानाथो वृंदानाथ-
 विरोधकः ॥ प्रपंची पंचरूपश्च लतागुल्मश्च गो-
 पतिः ॥ १४० ॥ गंगा च यमुनारूपो गोदा वेत्रवती
 तथा ॥ कावेरी नर्मदा तापी गंडकी सरयूरजः ॥ ४१ ॥
 राजसस्तामसः सत्त्वी सर्वांगी सर्वलोचनः ॥ सुदा-
 मयोऽमृतमयो योगिनीवल्लभः शिवः ॥ ४२ ॥ बुद्धो
 बुद्धिमतां श्रेष्ठो विष्णुर्जिष्णुः शचीपतिः ॥ वंशी
 वंशधरो लोको विलोको मोहनाशनः ॥ ४३ ॥ स्वरा-

बो रवो रावो वालो वाल्यबलांतकः ॥ शिवो रुद्रो
नलो नीलो लांगली लांगलाश्रयः ॥ ४४ ॥ पारदः
पावनो हंसो हंसारूढो जगत्पतिः ॥ मोहनीमोहनो
माया महाभायी महामखी ॥ ४५ ॥ वृषो वृषाक-
पिः कालः कालीदमनकारकः ॥ कुब्जाभाग्यप्रदो
वीरो रजकक्षयकारकः ॥ ४६ ॥ कोमलो वारुणो
राजा जलजो जलधारकः ॥ हारकः सर्वपापघ्नः
परमेष्ठी पितामहः ॥ ४७ ॥ खड्गधारी कृपाकारी
राधारमणसुंदरः ॥ द्वादशारण्यसंभोगी शेषनागफ-
णालयः ॥ ४८ ॥ कामः श्यामः सुखः श्रीदः प्रीहः

प्रीदः पतिः कृतिः ॥ हरिहरो नरो नारो नरोत्तम
 इषुप्रियः ॥ ४९ ॥ गोपालीचित्तहर्ता च कर्ता
 संसारत्तारकः ॥ आदिदेवो महादेवो गौरीगुरु-
 माश्रयः ॥ १५० ॥ साधुर्माधुर्विधुर्धाता त्राता क्रूरप-
 रायणः ॥ रोलंवी च हयग्रीवो वानरारिवनाश्रयः
 ॥ ५१ ॥ वनं वनी वलाध्यक्षो महाबंधो महामुनिः ॥
 स्यमंतकमणी प्राज्ञो विज्ञो विघ्नविघातकः ॥ ५२ ॥
 गोवर्धनो वर्धनीयो वर्धनीवर्धनप्रियः ॥ वार्धन्यो
 वर्धनो वर्धो वर्धनः समुखप्रियः ॥ ५३ ॥ गोपाल-
 रमणीभर्ता सांवकुष्ठविनाशकः ॥ वर्धितो वृद्धको

रुद्धो रुंदाकरजनप्रियः ॥ ५४ ॥ रुक्मिणीहरण-
प्रेमा प्रेमी चंद्रावली पतिः ॥ श्रीकर्ता विश्वभर्ता
च नारायणनरो वली ॥ ५५ ॥ गणो गणप-
तिश्चैव दत्तात्रेयो महामुनिः ॥ व्यासो नारायणो
दिव्यो भव्यो भावुकधारकः ॥ ५६ ॥ स्वश्रेयसं
शिवं भद्रं भावुकं भविकं शुभम् ॥ शुभात्मकः शुभः
शास्ता प्रशास्ता मेघनादहा ॥ ५७ ॥ ब्रह्मण्यदेवो
दीनानामुच्चारणक्षमः ॥ कृष्णः कमलपत्राक्षः
कृष्णः कमललोचनः ॥ ५८ ॥ कृष्णः कामी सदा-
कृष्णः समस्तप्रियकारकः ॥ नंदो नंदी महानादी

मादी मादनकः किली ॥ ५९ ॥ मिलीहिली गिलीगो-
 ली गोलो गोलालयो गुली ॥ गुगुली मारकी शाखी
 वटः पिप्पलकः कृती ॥ ६० ॥ म्लेच्छहा कालकर्ता
 च यशोदायश एव च ॥ अच्युतः केशवो विष्णु-
 हरिः सत्यो जनार्दनः ॥ ६१ ॥ हंसो नारायणो
 नीलो लीनो भक्तिपरायणः ॥ जानकीवल्लभो रामो
 विरामो विपनाशनः ॥ ६२ ॥ सहस्रभानुर्महाभानु-
 र्वीरभानुर्महोदधिः ॥ समुद्रोऽब्धिरकूपारः पारावारः
 सरित्प्रतिः ॥ ६३ ॥ गोकुलानन्दकारी च प्रतिज्ञा-
 परिपालकः ॥ सदारामः कृपारामो महारामो धनु-

धरः ॥ ६४ ॥ पर्वतः पर्वताकारो गयो गयो द्विज-
प्रियः ॥ कमलाश्वतरो रामो रामायणप्रवर्तकः
॥ ६५ ॥ द्योर्द्वयो दिवसो द्विव्यो भव्यो भावी
भयापहः ॥ पार्वतीभाग्यसहितो भर्ता लक्ष्मीवि-
लासवान् ॥ ६६ ॥ विलासी साहसी सर्वो गर्वी
गर्वितलोचनः ॥ मुरारिलोकधर्मज्ञो जीवनो जीव-
नांतकः ॥ ६७ ॥ यमो यमारिर्यमनो यामी याम-
विधायकः ॥ वंशुली पांशुली पांशुः पांडुरर्जुनव-
ल्लभः ॥ ६८ ॥ ललिता चंद्रिकामाली माली मालां-
बुजाश्रयः ॥ अंबुजाक्षो महायज्ञो दक्षाश्रितामणिः

त्मजः ॥ नंदगोपकुमारार्यो नवनीताशनो विभुः
 ॥ ८० ॥ पुराणः पुरुषः श्रेष्ठः शंखपाणिः सुविक्र-
 मः॥अनिरुद्धश्चक्रस्थः शार्ङ्गपाणिश्चतुर्भुजः ॥ ८१ ॥
 गदाधरः सुरार्तिघ्नो गोविंदो नंदकायुधः ॥
 छंदावनचरः शौरिर्वेणुवाद्यविशरदः ॥ ८२ ॥
 तृणावर्तितको भीमः साहसो बहुविक्रमः ॥ शकटा-
 सुरसंहारी वकासुरविनाशनः ॥ ८३ ॥ धेनुकासुर-
 संघातः पूतनारिर्नृकेशरी ॥ पितामहो गुरुः साक्षी
 प्रत्यगात्मा सदाशिवः ॥ ८४ ॥ अप्रमेयः प्रभुः प्रा-
 ज्ञोऽप्रतर्क्यः स्वप्नवर्धनः ॥ धन्यो मान्यो भवो भावो

धीरः शांतो जगद्गुरुः ॥ ८५ ॥ अंतर्यामी-
श्वरो दिव्यो देवज्ञो देवसंस्तुतः ॥ क्षीराब्धिशय-
नो धाता लक्ष्मीवान् लक्ष्मणाग्रजः ॥ ८६ ॥ धा-
त्रीपतिरमेयात्मा चंद्रशेखरपूजितः ॥ लोकसाक्षी
जगच्चक्षुः पुण्यचारित्रकीर्तनः ॥ ८७ ॥ कोटिमन्मथ-
सौंदर्यो जगन्मोहनविग्रहः ॥ मंदस्मिताननो गोपो
गोपिकापरिवेष्टितः ॥ ८८ ॥ फुल्लारविंदनयनश्याणू-
राग्निनिपूदनः ॥ इंदीवरदलश्यामो वह्निवर्हावतंस-
कः ॥ ८९ ॥ मुरलीनिनदाह्लादो दिव्यमालांवरा-
वृतः ॥ सुकपोलयुगः सुभ्रूयुगलः सुललाटकः

॥ ९० ॥ कंबुग्रीवो विशालाक्षो लक्ष्मीवान् शुभल-
 क्षणः ॥ पीनवक्षश्चतुर्बाहुश्चतुर्भूतिस्त्रिविक्रमः ॥ ९१ ॥
 कलंकरहितः शुद्धो दुष्टशत्रुनिवर्हणः ॥ किरीटकुं-
 डलधरः कटकांगदमंडितः ॥ ९२ ॥ मुद्रिकाभर-
 णोपेतः कटिसूत्रविराजितः ॥ मंजीरंजितपदः
 सर्वाभरणभूषितः ॥ ९३ ॥ विन्यस्तपादयुगलो
 दिव्यमंगलविग्रहः ॥ गोपिकानयनानंदः पूर्णचंद्र-
 निभाननः ॥ ९४ ॥ समस्तजगदानंदः सुंदरो
 लोकनंदनः ॥ यमुनातीरसंचारी राधामन्मथैवभवः
 ॥ ९५ ॥ गोपनारीप्रियो दांतो गोपीवत्खापहारकः ॥

शृंगारमूर्तिः श्रीधामा तारको मूलकारणम् ॥ ९६ ॥
सृष्टिसंरक्षणोपायः क्रूरासुरविभंजनः ॥ नरकासुर-
संहारी मुरारिर्वरिमर्दनः ॥ ९७ ॥ आदितेयप्रियो
देव्यभीकरो यदुशेखरः ॥ जरासंधकुलध्वंसी कं-
सारातिः सुविक्रमः ॥ ९८ ॥ पुण्यलोकः कीर्तनीयो
यादवेंद्रो जगद्भुतः ॥ रुक्मिणीरमणः सत्यभामा-
जांववतीप्रियः ॥ ९९ ॥ मित्रविदानामजितील-
क्ष्मणासमुपासितः ॥ सुधाकरकुले जातोऽनंतः प्रव-
लविक्रमः ॥ १०० ॥ सर्वसौभाग्यसंपन्नो द्वाकाप-
दनस्थितः ॥ भद्रासूर्यसुतानाथो लीलामानुषवि-

ग्रहः ॥ १ ॥ सहस्रषोडशस्त्रीशो भोगमोक्षकदाय-
 कः ॥ वेदांतवेद्यसंवेद्यो वेद्यो ब्रह्मांडनायकः ॥ २ ॥
 गोवर्धनधरो नाथः सर्वजीवदयापरः ॥ मूर्तिमान्
 सर्वभूतात्मा आर्तत्राणपरायणः ॥ ३ ॥ सर्वज्ञः
 सर्वसुलभः सर्वशास्त्रविशारदः ॥ पट्टणैश्वर्यसंप-
 न्नः पूर्णकामो धुरंधरः ॥ ४ ॥ महानुभावः कैव-
 ल्यदायको लोकनायकः ॥ आदिमध्यांतरहितः
 शुद्धसात्त्विकविग्रहः ॥ ५ ॥ अंशुमानसमस्तात्मा
 शरणागतस्तलः ॥ उत्पत्तिस्थितिसंहारकारणं
 सर्वकारणम् ॥ ६ ॥ गंभीरः सर्वभावज्ञः सच्चिदानं-

द्विग्रहः ॥ विष्वक्सेनः सत्यसंधः सत्यवाक् सत्यवि-
क्रमः ॥ ७ ॥ सत्यव्रतः सत्यसंज्ञः सत्यधर्मपराय-
णः ॥ आपन्नार्तिप्रशमनो द्रोपदीमानरक्षकः ॥ ८ ॥
कंदर्पजनकः प्राज्ञो जगन्नाटकवैभवः ॥ भक्तवश्या-
गुणातीतः सर्वैश्वर्यप्रदायकः ॥ ९ ॥ दमघोषसु-
तेद्विपी त्राणवाहृविखंडनः ॥ भीष्मभक्तिप्रदो दि-
व्यः कौरवान्वयनाशनः ॥ १० ॥ कौंतेयप्रियबंधुश्च
पार्थस्यंदनसारथी ॥ नारसिंहो महावीरः स्तंभ-
जातो महाबलः ॥ ११ ॥ प्रह्लादवरदः सत्यो देव-
पूज्यो भयंकरः उपेंद्र इंद्रावरजो वामनो बलिबंध-

हितकारकः ॥ वाल्मीकासमासक्तो नवनीतस्य
 तस्करः ॥ २३ ॥ गोपालकामिनीजारश्रौरजार-
 शिखामणिः ॥ परंज्योतिः पराकाशः परवास-
 परिस्फुटः २४ ॥ अष्टादशाक्षरो मंत्रो व्यापको
 लोकपावनः ॥ सप्तकोटिमहामंत्रशेखरो देवशेखरः
 ॥ २५ ॥ विज्ञानज्ञानसंधानस्तेजोराशिजगत्पतिः ॥
 भक्तलोकप्रसन्नात्मा भक्तमंदारविग्रहः ॥ २६ ॥
 भक्तदारिद्र्यदमनो भक्तानां प्रीतिदायकः ॥ भक्ता-
 धीनमनाः पूज्यो भक्तलोकशिर्वंकरः ॥ २७ ॥ भक्ता-
 भीष्टप्रदः सर्वभक्ताघौघनिर्कृतनः ॥ अपारकरुणा-

सिंधुर्भगवान् भक्ततत्परः ॥ २८ ॥ वृंदारकजन-
श्लाघी कालिंदीजलपावनः ॥ ब्रह्मण्यदेवो देवेशो
दत्तात्रेयो दिवस्पतिः ॥ २९ ॥ वेदव्यासः शुभा-
चारो जनकज्ञानदायकः ॥ वाराहः पुंडरीकाक्षो
हिरण्याक्षविदारकः ॥ ३० ॥ नृसिंहः सिंहविक्रान्तः
कृतप्रह्लादरक्षणः ॥ हिरण्यकशिपूत्पाटकेलिल-
क्ष्मीलतांचितः ॥ ३१ ॥ ब्रह्मादिदेवतावृंदगाय-
त्रीजपतत्परः ॥ बालकेलिवार्त्तलीलामोहिताशेष-
भपतिः ॥ ३२ ॥ प्रातःस्मरणसद्युक्तो नित्यस्नान-
विधिद्युतः ॥ कामगायत्रिकापूतः कामगायत्रिस-

त्कृतः ॥ ३३ ॥ गायत्रीजपनिष्ठानां मनोरथवरप्र-
 दः ॥ जगद्धशीकरणभूर्जगदानंदकंदलः ॥ ३४ ॥
 मंत्रशास्त्रप्रियो मोही मंत्रशास्त्रविशारदः ॥ मंत्र-
 शास्त्रैकनिलयो मंत्रशास्त्रफलप्रदः ॥ ३५ ॥ मंत्र-
 शास्त्रक्रियादक्षो मंत्रशास्त्रनिषेवितः ॥ मंत्रशास्त्र-
 गुणोन्मादी श्रीविद्यादिमुखास्पदः ॥ ३६ ॥ गोपाल-
 सुंदरीप्राणो नृसिंहः सुंदरीस्तुतः ॥ दिग्बन्धमंत्रर-
 चितो भूतशुद्धिविशारदः ॥ ३७ ॥ कृतप्राणप्रतिष्ठा-
 गो मातृकान्यासतत्परः केशवादिदृष्टन्यासो मू-
 लमंत्रपुरस्कृतः ॥ ३८ ॥ अंजाद्वै कृताटोप उज्ज्वलः

ऋतथैवच ॥ लंलं चस्वरसंदोह एण्वीजकृता-
स्पदः ॥ ओऔअंअःपूज्यपदः पोडशस्वरमंडितः
॥ ३९ ॥ कंखंगंधमीशानश्चलंजझंअमीश्वरः ॥
टंठडंढणमानंदी तंथंदंधनमावृतः ॥ ४० ॥ पंफंच-
भंममाधारो यंरंलंवंसवत्सलः ॥ शंपंसंहंप्रजा-
नाथो लंक्षंश्रीमातृकामयः ॥ ४१ ॥ मातृकामालया
जाप्योभूतलिप्यापुटीकृतः ॥ सुप्तप्रबोधसंस्कारो
रसिको रससागरः ॥ ४२ ॥ ग्लौंवीजवेदिताग्लौं-
ग्लौं गण्यो गणपतिप्रियः ॥ धंधंधनेशो धनदो-
धरानायकपूजितः ॥ ४३ ॥ द्रांद्रौंक्षींक्षंसः पंचवा-

णेगोञ्जस्वप्नेगुरुत्तमः ॥ हसक्षमलवरयुंगुरुपूजा-
 परायणः ॥ ४४ ॥ गांगीगुणैचगोगः श्रीगंगादि-
 कृतपूजनः ॥ रंगिरंरं च रंगः श्रीहुताशनवरप्रदः
 ॥४५॥ लालील्लैल्ल च लैल्लः श्रीभभारोद्धारणक्षमः ॥
 बांवीवैव च वौवः श्रीपयसामादिभूविभुः ॥ ४६ ॥
 यांयीयैय च यौयः श्रीवायुवृन्दनिषेवितः ॥ ज्ञांन्ही-
 न्नैल्लै च न्नैल्लः श्रीव्योमावासो जगन्मयः ॥४७॥
 त्रांत्रात्रूतारकनक्षत्र कांक्रांक्रू कृष्णविग्रहः ॥ ज्ञांन्ही-
 न्नैल्लैरिरित्युक्तो चान्नीधू मारितासुरः ॥ ४८ ॥
 आंश्रीश्रीशिशुपालद्वो आंश्रीभूमयभंजनः ॥ ज्ञां-

जीं त्रिजगन्नाथः त्रिजीवं चंडिकामयः ॥ ४९ ॥
प्रांप्रीं प्रपावतीप्राणः स्वांस्त्रीं च सुदर्शनः ॥
दां लूं लिपिविन्यासः केशवादिविधायकः ॥ ५० ॥
लक्ष्मीनारायणो देवः शक्तिं श्रीं कामपूर्वकः ॥
ह्रीं श्रीं ह्रीं आं कीर्तियुक्तः केशवः केशनाशनः ॥ ५१ ॥
ह्रीं श्रीं ह्रीं आं कांतियुक्तो नारायण उदारधीः ॥
ह्रीं श्रीं ह्रीं इं तुष्टियुक्तो माधवः पद्मभस्तुतः ॥ ५२ ॥
ह्रीं श्रीं ह्रीं इं पुष्टियुक्तो गोविंदो गरुडध्वजः ॥
ह्रीं श्रीं ह्रीं उं धृतिप्रोक्तो विष्णुर्वकुठमंदिरः ॥ ५३ ॥
ह्रीं श्रीं ह्रीं उं शांतियुक्तो मधुहा मधुसूदनः ॥

चितः ॥ न्हीश्रींछींठं विनयया मुकुंदो मुरमर्दनः
 ॥६४॥ न्हीश्रींछींठं नंदसुतः सुनंदासमलंकृतः ॥
 न्हीश्रींछींठं स्मृतिप्राप्तो नंदी भुवननंदनः ॥६५॥
 न्हीश्रींछींठं ऋद्धियुक्तो नरो नारायणांकितः ॥
 न्हीश्रींछींणं नरकजित् समृद्धिपरिसंवितः ॥६६॥
 न्हीश्रींछींठं शुद्धियुक्तो हरिर्हर्षवशीकृतः ॥ न्ही-
 न्हींछींथं बुद्धियुक्तः कृष्णः कलिमलापहः ॥६७॥
 न्हीश्रींछींठं सत्यशीलो भूत्यायुक्तो भयापहः ॥
 न्हीश्रींछींथं मत्तियुतः सात्वितः सात्विकांचितः ६८
 न्हीश्रींछींणं क्षमाशीलः शौरिः सूरिजनाधिपः ॥

ॐ श्रीं श्रीं श्रीं पं रमारामः शूरः शरणवत्सलः ॥ ६९ ॥
ॐ श्रीं श्रीं श्रीं फं उमाकांतो जनार्दन इलाप्रियः ॥
ॐ श्रीं श्रीं श्रीं वं छेदनीयुग्ं भूधरो भूधरालयः ॥ ७० ॥
ॐ श्रीं श्रीं श्रीं भं भिन्नया युग्ं विश्वमूर्तिविशेषवित् ॥
ॐ श्रीं श्रीं श्रीं मं वसुदया वैकुण्ठः कुण्ठिताशयः ॥ ७१ ॥
ॐ श्रीं श्रीं श्रीं कीं यं वसुधयाऽलंकृतः पुरुषोत्तमः ॥ ॐ श्रीं-
श्रीं श्रीं श्रीं रं पराप्राणो बली बलसमन्वितः ॥ ७२ ॥
ॐ श्रीं श्रीं श्रीं लं परायिण्या पावितश्च बलानुजः ॥ ॐ श्रीं-
श्रीं श्रीं श्रीं वं सूक्ष्मया युग्ं बालो बालपराक्रमः ॥ ७३ ॥
ॐ श्रीं श्रीं श्रीं कीं शं वृषभश्च संध्यायुक् शान्तिविग्रहः ॥

चितः ॥ न्हींश्रींछीं विनयया मुकुंदो सुरमर्दनः
 ॥६४॥ न्हींश्रींछीं नंदसुतः सुनंदासमलंकृतः ॥
 न्हींश्रींछीं स्मृतिप्राप्तो नंदी भुवननंदनः ॥६५॥
 न्हींश्रींछीं ऋद्धियुक्तो नरो नारायणांकितः ॥
 न्हींश्रींछीं नरकजित् समृद्धिपरिसेवितः ॥६६॥
 न्हींश्रींछीं शुद्धियुक्तो हरिर्हर्षवशीकृतः ॥ न्हीं-
 न्हींछीं बुद्धियुक्तः कृष्णः कलिमलापहः ॥६७॥
 न्हींश्रींछीं सत्यशीलो भूत्यायुक्तो भयापहः ॥
 न्हींश्रींछीं मत्तियुतः सात्वतः सात्विकाचितः ६८
 न्हींश्रींछीं क्षमाशीलः शौरिः सूरिजनाधिपः ॥

नहीं श्रीं छीं पं रमारामः शूरः शरणवत्सलः ॥ ६९ ॥
नहीं श्रीं छीं फं उमाकांतो जनार्दन इलाप्रियः ॥
नहीं श्रीं छीं वं केदनीयुग्ं भूधरो भूधरालयः ॥ ७० ॥
नहीं श्रीं छीं भं भिन्नया युग्ं विश्वमूर्तिविशेषवित् ॥
नहीं श्रीं छीं मं वसुदया वैकुण्ठः कुण्ठितशायः ॥ ७१ ॥
नहीं श्रीं छीं यं वसुधयाऽलंकृतः पुरुषोत्तमः ॥ नहीं-
श्रीं छीं रं पराप्राणो बली बलसमन्वितः ॥ ७२ ॥
नहीं श्रीं छीं लं परायिण्या पावितश्च बलानुजः ॥ नहीं-
श्रीं छीं वं सूक्ष्मया युग्ं बालो बालपराक्रमः ॥ ७३ ॥
नहीं श्रीं छीं शं वृषभश्च संघायुक् शान्तिविग्रहः ॥

न्हींश्रींकीपं वृषप्रज्ञायुक्तपांडित्यमंडितः ॥ ७४ ॥
 न्हींश्रींकीसं प्रभायुक्तो हंसो हतवकासुरः ॥ न्हीं-
 न्हींश्रींकीहं निशानंदी वराहो धरणीस्तुतः ॥ ७५ ॥
 न्हींश्रींकीलं मोघया युक्तो विमलो विमलांतकः ॥
 न्हींश्रींकीक्षंविद्युदग्निनरसिंहो भयापहः ॥ ७६ ॥
 क्षान्वृत्सिंहः क्रोधरूपः कालकालभयप्रदः ॥ न्हां-
 न्हींश्रींकीहः कृपासिंधुः न्हांश्रींकीहः श्रियः पतिः
 ॥ ७७ ॥ क्षांकीक्षीकः कामदेवस्त्रिलोक्यवशकारकः ॥
 ह्क्षावासुदेवाय नमो मनोभवस्वरूपिणे ॥ ७८ ॥ ह्क्षीं
 संकल्पणाय नमो मकरध्वजमूर्तये ॥ ह्क्षूं प्रद्युम्नाय

नमो बालकंदर्परूपिणे ॥ ७९ ॥ हसक्लिमनिरुद्धाय
मन्मथाय नमो नमः ॥ हसकृन्नारायणाय काम-
देवाय ते नमः ॥ ८० ॥ मूलेन व्यापकं कृत्वा वासुदेवं
स्मरन् हृदि ॥ तावद्धार्यन्महेशानि यावत्तन्मयतां
ब्रजेत् ॥ ८१ ॥ निश्चलत्वं यदा याति मनो ध्यानव-
शात्प्रिये ॥ तदा मंत्रस्य चंत्रस्य सिद्धिर्भवति नान्य-
था ॥ ८२ ॥ अल्पायासेन देवेशि साधयेत्स्वमनो-
स्थान् ॥ स्वर्भूपाताललोकेषु यत्किञ्चिन्मनसेऽपि सतं
॥ ८३ ॥ तत्सर्वं जायते देवि साधकस्य वरानने ॥
प्राणापानेन वा कुर्यान्नैश्चल्यं मनसः प्रिये ॥ ८४ ॥

इति गोपालदेवस्य रहस्यातिरहस्यकं ॥ नान्नां सह-
 स्वं देवेशि कथितं तव भक्तितः ॥८५॥ त्वं मे प्राणा-
 धिका ग्रस्मादिदं च प्राणतोऽधिकम् ॥ तस्मात्ते गदितं
 देवि सावधाना सुसाधय ॥८६॥ नेदं शठाय मूर्खा-
 य कृपणाय दुरात्मने ॥ दांभिकाय कुशिण्याय देयं
 सर्वोऽगमुंदरि ॥ ८७ ॥ विनीताय सुशिण्याय धीराय
 साधकाय च ॥ वैष्णवाय विशुद्धाय गोपालोपास-
 काय च ॥ ८८ ॥ गुरुसेवासमर्थाय गुरुसेवापराय
 च ॥ गुरुं गोपालरूपेण पश्यतेऽभेदचक्षुषा ॥ ८९ ॥
 देयं शांताय भक्ताय प्राणादपि प्रियाय च ॥ प्र-

काशयेत्कुपात्रे यः स महामृत्युमाप्नुयात् ॥ ९० ॥
अनेन सदृशं देवि स्तोत्रं नास्ति महीतले ॥ या-
न्यान्मनोरथान्कृत्वा पठेत्तांस्तानवाप्नुयात् ॥ ९१ ॥
सर्वरोगप्रशमनमपमृत्युविनाशनम् ॥ दीर्घायु-
ष्यप्रदं देवि पुत्रपौत्रविवर्धनम् ॥ ९२ ॥ पुत्रप्रद-
मपुत्राणामगतीनां गतिप्रदम् ॥ वर्णत्रयेण देवेशि
पठनीयं परात्परम् ॥ ९३ ॥ तत्रापि ब्राह्मणैरेव
साधनीयं विशेषतः ॥ श्रवणाच्छृङ्गजातीनामि-
दं निष्फलतां व्रजेत् ॥ ९४ ॥ विधिना प्रा-
तरुत्थाय स्नात्वा निर्मलमानसः ॥ संध्यादिकर्म

निर्दुत्य ततः पूजागृहं व्रजेत् ॥ ९५ ॥ उपविश्या-
 सने तत्र भूतशुद्धिं समाचरेत् ॥ ततः प्राणान्प्रति-
 ष्ठाप्य मातृकान्यासपूर्वकम् ॥ ९६ ॥ मूलमंत्रस्य
 विधिनाभ्यासान्कुर्यात्सुलोचने ॥ चक्रराजं सम-
 भ्यर्चत्पात्रस्थापनपूर्वकम् ॥ ९७ ॥ मूलमंत्रं जपे-
 द्वेवि सहस्रत्रितयं ततः ॥ रहस्यं नामसाहस्रं
 पश्चादेवि पठेन्नरः ॥ ९८ ॥ वारमेकं पठेद्यस्तु
 सर्वपापक्षयो भवेत् ॥ नित्यकर्मस्वनुष्ठानात्पातकं
 क्षयमानुयात् ॥ ९९ ॥ वारद्वयं तु गोऽधीते तस्य
 पुण्यफलं शृणु ॥ गंगादिसर्वतीर्थेषु स्नातो भवति

सुव्रत ॥ ३०० ॥ वारह्व्यं तु योऽधीते पूजायाः
फलमाप्नुयात् ॥ कुरुक्षेत्रे स्वर्णदानाद्रंगातीरनिवा-
सतः ॥ १ ॥ निर्जले मरुभूदेशे प्रपादानाच्च
नित्यशः ॥ अविमुक्ते महाक्षेत्रे कोटिब्राह्मणभोज-
नात् ॥ २ ॥ कोटिलिंगप्रतिष्ठानाच्छतद्वीपे महे-
श्वरि ॥ यत्फलं जायते देवि तत्फलं पाठमात्रतः
॥ ३ ॥ महापातकपुंजानां नाशनं स्मरणादपि ॥
प्रदहेद्देवदेवेशि तूलराशिमिवानलः ॥ ४ ॥ पंचो-
पचारैः संपूज्य देवं श्रीपुरुषोत्तमम् ॥ चतुर्वारं पठे-
देतत्पश्चान्नामसहस्रकम् ॥ ५ ॥ सर्वे रोगाः प्रणश्यं-

ति दीर्घमायुश्च विंदति ॥ ज्वरार्तस्य शिरः स्पृष्ट्वा
 पठेन्नामसहस्रकम् ॥ ६ ॥ ज्वरः सद्यो विलीयेत
 शिरःशूलादिसंयुतः सर्वव्याधिनिवृत्त्यर्थं चंद-
 नं चाभिमंत्रयेत् ॥ ७ ॥ पंचधा यः पठेदेतन्नामसा-
 हस्रमुत्तमम् ॥ ग्रहोपसर्गाः कृत्यादिवाधा नश्यन्ति
 तत्क्षणात् ॥ ८ ॥ वारपटूं पठेद्यस्तु गोपालध्या-
 नतत्परः ॥ वर्षमात्रेण देवेशि दरिद्रो धनमाप्नुयात्
 ॥ ९ ॥ पुत्रप्राप्त्यै तु वंध्यानां नवनीतं मनोरमम् ॥
 सप्तधा मंत्रितं दद्यात्पुत्रलाभो भवेदश्रुवम् ॥ १० ॥
 राजानं यो वशीकर्तुं चितयेन्मनसा शिवे ॥ सप्त-

वारं तदा जप्यात्तद्देहाभिमुखं प्रिये ॥ ११ ॥ राजा-
नं वशयेत्क्षिप्रं नात्र कार्या विचारणा ॥ अष्टधा
यः पठेद्देवि पण्मासं विजितेंद्रियः ॥ १२ ॥ तन्मु-
खा लोकमात्रेण मुद्घेल्लोकत्रयं शिवे ॥ तस्मिन्प्रयो-
गान्ये कुर्युः शंकरप्राणवल्लभे ॥ १३ ॥ ते सुदर्श-
नचक्रेण चूर्ण्यते नात्र संशयः ॥ अभिचारक्रियां
कुर्याद्यस्तीस्मिन् साधकोत्तमे ॥ १४ ॥ तन्नारसिंहो
भगवान् सद्यो हन्ति न संशयः ॥ नानेन सदृशं
स्तोत्रं त्रिलोक्यां वर्तते शिवे ॥ १५ ॥ नववारं
पठेद्यस्तु वृन्दारण्ये विशेषतः ॥ यद्वा मधुवने देवि

वंशीवटतलेऽथवा ॥१६॥ कदंववनमूले वा निष्का-
 मो विजितेंद्रियः ॥ स षण्मासेन देवेशि कृष्णं
 पश्यति चक्षुषा ॥ १७ ॥ एवं नवावृत्तिफलं कथि-
 तं ते सुरेश्वरि ॥ नवावृत्त्या न साध्यं यत्तन्नास्त्येव
 जगन्नये ॥ १८ ॥ वसन् वृंदावने रम्ये यमुनाकुंज-
 भूगतः ॥ पद्मैर्वा तुलसीपुष्पैश्चंपकैर्वा कदंबकैः
 ॥ १९ ॥ शालग्रामशिलां योऽर्चन्नामभैरतंद्रितः ॥
 चतुर्थीं नमसा युक्तस्तारकाम श्रिया युतैः ॥ २० ॥
 ॐ ह्रीं श्रीं देवाय नमः ॥ एवं सर्वाणि १००००
 नामानि कृत्वा शालग्रामशिलां पूजयेदुक्तफलदो

भवति ॥ न शक्यमि फलं तस्य वक्तुं वर्षशतैरपि ॥
सर्वकृतुफलं लब्ध्वा सर्वकामानवाप्नुयात् ॥ २१ ॥
पण्मासमाचरेद्यस्तु विधिमेनं शुचिस्मिते ॥ प्रत्य-
क्षीभूय कृष्णोऽस्मै वरं यच्छति कामितम् ॥ २२ ॥
न पुनर्जायते योनौ मरणं नास्ति चापरम् ॥ कोटि-
जनमार्जितं पापं त्यक्त्वा वैकुण्ठमाप्नुयात् ॥ २३ ॥
रहस्यं नामसाहस्रं निष्कामं यो जपेच्छिवे ॥ ब्रह्म-
ज्ञानमवाप्नोति येन मुच्येत बन्धनात् ॥ २४ ॥
धनार्थी धनमाप्नोति यशोऽर्थी लभते यशः ॥ विद्या-
र्थी प्राप्नुयाद्विद्यां पुत्रार्थी लभते सुतान् ॥ २५ ॥

स्तोत्रेणानेन देवेशि नित्यं पूजाफलं लभेत् ॥
 बहूनां जन्मनामते गोपालोपासको भवेत् ॥ २६ ॥
 नामसाहस्रपाठश्च तत्राप्यतिमुदुर्लभः ॥ विरला
 एव लोकेऽस्मिन् वैष्णवाचारवेदिनः ॥ २७ ॥ त-
 त्रापि विरला देवि नामसाहस्रपाठकाः ॥ विना
 नामसहस्रं यस्तोपयेत्पुरुषोत्तमम् ॥ २८ ॥ लोचना-
 भ्यां विहीनः स रूपं पश्यति दुर्मतिः ॥ रहस्यं नाम-
 साहस्रं त्यक्त्वा यः सिद्धिकामुकः ॥ २९ ॥ स सोपा-
 नपथं त्यक्त्वा गच्छेदूर्ध्वं विमूढधीः ॥ अयुतं यः पठे-
 देतत् पण्मासेन समाहितः ॥ ३० ॥ स सर्वाः संपदे

आयादंते मुक्तिमवाप्नुयात् ॥ संक्रांतौ विपुवे चैव
गुरोर्जन्मदिने तथा ॥ ३१ ॥ द्वादश्यां पौर्णिमायां च
ग्रहणे चंद्रसूर्ययोः ॥ यः पठेत्प्रयतो देवि तस्य
पापक्षयो भवेत् ॥ ३२ ॥ रासोत्सवे महादेवि पौर्णि-
मास्याममंदधीः ॥ पठेत्समाहितमनाः सर्वसिद्धिस-
विंदति ॥ ३३ ॥ इति श्रीराधिकानाथनाम्नासाहस्र-
मीरितम् ॥ स्मरणात्पापराशीनां खंडनं मृत्युनाशनं
॥ ३४ ॥ ब्रह्महत्या सुरापानं स्तेयं गुर्वेगनागमः ॥
परद्रव्यापहरणं परद्वेषसमन्वितम् ॥ ३५ ॥ मानसं
चाचिकं कायं यत्पापं पापसंभवम् ॥ सहस्रनामपठना-

त्सर्वं नश्यति तत्क्षणात् ॥ ३६ ॥ महादारिद्र्ययुक्तो
 यो वैष्णवो विष्णुभक्तिमान् ॥ कार्तिक्या यः पठे-
 द्वात्रौ शतमष्टोत्तरं सुधीः ॥ ३७ ॥ पीतांबरधरः श्री-
 मान्गुगंधिपुष्पचंदनैः ॥ पुस्तकं पूजयेद्देवि नैवेद्या-
 बुपचारकैः ॥ ३८ ॥ तुलसीमालया युक्तो वैष्णवं
 पूजयेद्विशि ॥ पठेत्सहस्रनामाख्यं ततः सिद्धिः
 प्रजायते ॥ ३९ ॥ महानिशायां सततं वैष्णवो यः
 पठेत्सदा ॥ देशांतरगता लक्ष्मीः समायाति न
 संशयः ॥ ४० ॥ त्रैलोक्ये च महादेवः सुंदर्यः
 काममोहिताः ॥ मुग्धाः स्वयं समायांति वैष्णवं च

भजंति ताः ॥ ४१ ॥ रोगी रोगात्प्रमुच्येत बद्धो
मुच्येत बंधनात् ॥ गुर्विणी जनयेत् पुत्रं कन्या
विद्वति सत्पतिम् ॥ ४२ ॥ राजानो वश्यतां याति
किं पुनः क्षुद्रमानुषाः ॥ सहस्रनामपठनाच्छ्रवणात्पू-
जनात्प्रिये ॥ ४३ ॥ धारणात्सर्वमाप्नोति वैष्णवो
नात्र संशयः ॥ वंशीवटे चान्यवटे तथाश्वत्थस्य
मूलके ॥ ४४ ॥ कंदवपादपतले श्रीगोपालस्य
संनिधौ ॥ यः पठेद्वैष्णवो नित्यं स याति हरिमं-
दिरम् ॥ ४५ ॥ यद्गृहे पुस्तकं देवि पूजितं परिति-
ष्ठति ॥ न मारी न च दुर्भिक्षं नोपसर्गभयं भवेत्

॥ ४६ ॥ सर्वे भूतपिशाचाद्याः पलायंतेऽतिदूरतः ॥
 श्रीगोपालो महादेवि वसेत्तस्य गृहे सदा ॥ ४७ ॥
 मथुरायां महाक्षेत्रे तथा मंदरकानने ॥ वृंदावने
 द्वारकायां गोकुले नंदपत्तने ॥ ४८ ॥ गोवर्धनगि-
 री रम्ये तुलसीकानने तथा ॥ समुद्रगानदीतीरे
 कालीयहृदसन्निधौ ॥ ४९ ॥ वैकटे रंगनाथे च
 बदर्याश्रममंडले ॥ वाराणस्यां प्रयागे च जगन्ना-
 थाश्रमे तथा ॥ ५० ॥ यत्र कुत्रापि देवेशि जाह्न-
 वीयमुनातटे ॥ पुण्येषु गंगाद्वारादिक्षेत्रेषु वरव-
 र्णिनि ॥ ५१ ॥ यः साधयेदिदं स्तोत्रं श्रीगोपाले-

कतानवाक् ॥ स सर्वसंपदो लब्ध्वा यात्यंते वैष्णवं
पदम् ॥ ५२ ॥ श्रीचंदावनचंद्रेण पुरेदं रासमंडले ॥
राधार्ये गदितं भद्रे तथा वै नारदाय च ॥ ५३ ॥
नारदाह्लब्धवान्देवि दुर्गासा मुनिसत्तमः ॥ ममा-
वतारो लोकेषु यो रुद्र इति कीर्तितः ॥ ५४ ॥
तेन प्रोक्तं वसिष्ठाय वसिष्ठेन प्रकाशितम् ॥ एवं
परंपराप्राप्तं विरला वैष्णवा जनाः ॥ ५५ ॥ कलौ
जानंति देवेशि मया तुभ्यं प्रकाशितम् ॥ गोपनीयं
त्वया देवि यदि चेत्सिद्धिमिच्छसि ॥ ५६ ॥ प्रा-
णादप्यधिकं देवि मम पादौ स्पृशामि ते ॥ गोप-

नीयं गोपनीयं गोपनीयं प्रयत्नतः ॥ ३५७ ॥
 इति श्रीसंमोहनाख्ये महातंत्रे पार्वतीश्वरसंवादे
 गोपालसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ॥ ॥
 अथ गोपालस्तवराजस्तोत्रम् ॥ ॐ अस्य श्रीगो-
 पालस्तोत्रमंत्रस्य ॥ नारद ऋषिः ॥ अनुष्टुप्छंदः ॥
 श्रीकृष्णः परमात्मा देवता ॥ श्रीकृष्णप्रीत्यर्थं जपे
 विनियोगः ॥ ॥ अथ ध्यानम् ॥ सजलजलदनीलं
 दर्शितोदारशीलं करतलधृतशीलं वेणुवाद्ये रसा-
 लं ॥ व्रजजनकुलपालं कामिनीकेलिलोलं तरुण-
 तुलसिमालं नमि गोपालबालम् ॥ १ ॥ ॥ नारद

उवाच ॥ नवीननीरदश्यामं नीलेंदीवरलोचनम् ॥
वल्लवीनंदनं वंदे कृष्णं गोपालरूपिणम् ॥ २ ॥ स्फुर-
द्बहिदलोद्बद्धनीलकुंचितमूर्धजम् ॥ कदंबकुसुमोद्भा-
सि वनमालाविभूषितम् ॥ ३ ॥ गंडमंडलसंसर्गिच-
लत्कांचनकुंडलम् ॥ स्थूलमुक्ताफलोदारहारोद्योति-
तवक्षसम् ॥ ४ ॥ हेमांगदतुलाकोटिकिरिटीज्ज्वलवि-
ग्रहम् ॥ मंदमारुतसंक्षोभिवलितांबरसंचयम् ॥ ५ ॥
रुचिरौष्ठपुटन्यस्तवंशीमधुरनिःस्वनैः ॥ लसद्गोपा-
लिकाचेतो मोहयंतं मुहुर्मुहुः ॥ ६ ॥ वल्लवीवदनां-
भोजमधुपानमधुव्रतम् ॥ क्षोभयंतं मनस्तासां सस्मे

रापांगवीक्षणैः ॥ ७ ॥ यौवनोद्भिन्नदेहाभिः संसक्ताभिः
 परस्परं ॥ विचित्रांबरभूषाभिर्गोपनारीभिरावृतम्
 ॥ ८ ॥ प्रभिन्नाजनकालिंदीजलकलिकलोलसुकम् ॥
 योधयंतं कचिद्वोषान् व्याहरंतं गवां गणम् ॥ ९ ॥
 कालिंदीजलसंसर्गिणीतलानिलकंपिते ॥ कदंब-
 पादपच्छाये स्थितं वृंदावने क्वचित् ॥ १० ॥ रत्न-
 भूधरसंलभरत्नासनपरित्रहम् ॥ कल्पपादपमध्यस्थ-
 हेममंडपिकागतं ॥ ११ ॥ वसंतकुसुमामोदसुरभी-
 कृतदिङ्मुखे ॥ गोवर्धनगिरौ रम्ये स्थितं रासर-
 सोत्सुकम् ॥ १२ ॥ सव्यहस्ततलेन्यस्तगिरिवर्या-

तपत्रकम् ॥ खंडिताखंडलोन्मुक्तमुक्तासारघनाघनं
॥ १३ ॥ वेणुवाद्यमहोह्लासकृतदुंकारनिःस्वनैः ॥
सवत्सेरुन्मुखैः शश्वद्भोकुलैरभिवीक्षितम् ॥ १४ ॥
कृष्णमेवानुगायद्भिस्तच्चेष्टावशवर्तिभिः ॥ दंडपा-
शोद्यतकरैर्गोपालैरुपशोभितम् ॥ १५ ॥ नारदा-
द्यैर्मुनिश्रेष्ठैर्वदेवदांगपारगैः ॥ प्रीतिसुस्निग्धया
वाचा स्तूयमानं परात्परम् ॥ १६ ॥ य एवं चिंत-
येद्देवं भक्त्या संस्तौति मानवः ॥ त्रिसंध्यं तस्य
तुष्टोऽसौ ददाति वरमीप्सितम् ॥ १७ ॥ राजवल्लभ-
तामेति भवेत्सर्वजनप्रियः ॥ अचलां श्रियमाप्नोति

स वाग्मी जायते ध्रुवम् ॥ १८ ॥ इति श्रीगौतमी-
यतन्त्रे गोपालचूडामणिस्तवराजः संपूर्णः ॥

इदं पुस्तकं श्रीवैद्यकमलशरणगोस्वामितो लब्ध्वा भगी-
रथात्मज हरिप्रसादेन मुंक्त्वा निर्णयसागरालयमुद्र-
णालये मुद्रयित्वा प्रकाशितम् ।

श्रीमद्वेदमार्गप्रतिष्ठापनाचार्यपुष्करपीठस्य श्रीमन्निम्बार्काचार्यश्री-
धनदयामशरणदेवाज्ञया तच्छिष्येण भगीरथात्मजहरिप्रसादेन मोहम-
द्याल्यपत्तने निर्णयसागरालयमुद्रणालये मुद्रयित्वा प्रसिद्धिं नीतम् ।
सन १८६७ का आक्ट २५ मुजव सरकारमें रजिस्टर करके इस

पुस्तकका एक हरिप्रसाद भगीरथजीने अपना रक्खा है-

विक्रमादित्य संवत् १९६२, शके १८२७.

पुस्तक मिलनेका ठिकाना-
हरिप्रसाद भगीरथजी,

कालिकादेवीरोड रामवाड़ी.

मुंबई.

हनुमानदास व्रजवल्लभजीका पुस्तकालय

कानपुर.